

5/2021

Polku

Mikkelin tuomiokirkkoseurakunnan lehti 17.11.2021

Anttola / Haukivuori / Ristiina / Ristimäki / Savilahti / Suomenniemi

*s. 9
Vatilan
mummon
kintaat*

*Pyhäkoululaisia
etsimässä s.4*

KAUNEIMMAT
Joululaulut™ s.7

*Taivaallinen
taksikuski s.10*

Pääkirjoitus

Joululaulut soivat lapsille

KAUNEIMMAT JOULULAULUT kajahtavat tänä jouluna jo 49. kerran. Suomen suurimmasta vuosittaisesta musiikkitapahtumasta on muodostunut perinne, joka kerää vuosittain noin miljoona suomalaista.

Mikkelissä tilaisuudet ovat poikkeuksetta olleet täynnä. On hienoa, että jälleen pääsemme yhdessä laulamaan ja auttamaan samalla keräyksen kautta hädänalaisia.

Tuomiokirkkoseurakunta laulattaa kymmenissä tilaisuuksissa ensimmäisestä adventista loppiaiseen. Kuten ennenkin, odotamme lähes 2000 ihmistä kerralla Pitäjänkirkkoon, jossa järjestetään kahtena päivänä kaksi tilaisuutta. Sunnuntaina 5.12. kajahtaa Kauneimpien vihko kannesta kanteen. Keskiviikkona 8.12. soittaa Mikkelin kaupunginorkesteri mm. Sibeliusta ja säestää kirkkokansaa tutuimissa joululauluissa. Päivähän on myös Jean Sibeliuksen syntymäpäivä.

Englantilaisia Christmas Carolseja voi kokoontua laulamaan tuomiokirkkoon 5.12. Koko Kauneimpien Joululaulujen tilaisuuslista on sivulla 7. Poimisieltä itsellesi sopivat. Osassa esilaulajina on kuoroja ja muita muusikoita.

Jouluun kuuluu antamisen ilo – niin myös Kauneimpiin Joululauluihin. Suo-

men Lähetysseuran kautta kerätään lahjoituksia kaikkein heikoimmassa asemassa olevien lasten puolustamiseksi. Työtä tehdään uskontoon, kieleen tai etnisyyteen katsomatta, jotta jokaisella lapsella olisi toivoa ja oikeus parempaan tulevaisuuteen.

Koronapandemia vaikeuttaa pääsyä terveyspalveluihin ja kouluihin, joten liian moni lapsi jää ilman hoitoa, ravintoa, koulutusta ja turvaa. Maailman lasten oikeudet eivät toteudu edes jouluna.

Yli 600 miljoonaa lasta maailmassa ei osaa lukea eikä kirjoittaa, vaikka olisikin käynyt koulua. Esimerkiksi Senegalissa opetus tapahtuu ranskaksi ja vain 45 % senegalilaisista osaa lukea. Lähetysseura kouluttaa opettajia, jotta jokaisella olisi mahdollisuus oppia omalla kielellä.

Kauneimmat Joululaulut on paitsi joulun ajan musiikkitapahtuma, myös hyväntekeväisyyskampanja. Seurakunta kerää tilaisuudessa kolehdin Suomen Lähetysseuran ulkomaantyöhön.

Viime vuosina koko kampanjan keräystulos on ollut noin miljoona euroa. Keräyksen tuotolla saadaan aikaan positiivista, pysyvää muutosta.

Veikko Hiiri
päätoimittaja

Tuomiorovastilta

Kohti joulun sanomaa

”JA NIIN JOULU JOUTUI jo taas Poh-jolaan”. Näitä ihania joululauluja saamme pian taas laulaa tämän joulun kynnyksellä.

Viime joulun vietimme perheemme kanssa vielä Pihtiputaalla. Uuden vuoden aattona muuttokuorma toi myös moninaiset joulukoristeet, jotka löysivät paikkansa varastosta. Kyntteliköt laitettiin vielä loppiaiseen asti valaisemaan pimeitä päiviä.

Ensimmäisenä adventisunnuntaina ne otetaan taas esille. Iltojen pimentyessä on tosin ollut jo mukava ottaa kauniita kynttilöitä esille valaisemaan ja tuomaan lämpöä ja tunnelmaa. Suuremmat joulukoristeet

odottavat kuitenkin vielä kuusen tuontia sisään. Perinteiseen tapaan meillä tuodaan kuusi vasta aaton aattona sisälle, ja koti koristellaan kauniiksi.

Tätä joulusta ja kotoista tunnetta voisi kuvailla sanalla rauha.

On hyvä olla, odottaa ja valmistautua Vapahtajamme syntymäjuhlaan. Pian joulun tunnelmaa täydentävät joululaulut, joulun tuoksut, jouluruuat ja kukat. Joulukirkko odottaa ja jou-luevankeliumi.

Hyvää ja rauhallista joulun odotusta teille kaikille!

Arja Huuskonen
tuomiorovasti

Polku 5/2021

Adventin aika on pian käsillä. Iloksemme voimme taas kokoontua tilaisuuksiin ja lauluhetkiin. Joulukirkot ja adventin tilaisuudet pidetään normaalisti. Tässä lehdessä on koottu päätapahtumat, mutta kannatta seurata paikallislehtien ilmoituksiamme. Kauneimmat joululaulut ovat omassa luettelossaan. Seuraa myös nettisivujamme ja kuuntele paikallisradioita.

Tutustu verkossa seurakuntaasi

Mikkelin tuomiokirkkoseurakunnan YouTube-kanavalla on katsottavissa muun muassa jumalanpalvelusten tallenteita. Kanavalle avautuu jälleen adventikalenteri. Käy myös tykkäämässä Facebook-sivustamme ja katsomassa kuulumiset esimerkiksi Haukivuoren osastosta. Instagramissa on lähes päivittäin kuvia toiminnasta osoitteessa mikkelin_seurakunta. Verkko-Polkuun ilmestyy uusia kuunneltavia podcast -tarinoita www.polkulehti.fi.

Mikkelin kirkkoherranvirasto palvelee

Asiakaspalvelu seurakuntakeskuksessa on avoinna ti-to klo 9–14. Puhelimitse asiakaspalvelu ma-pe klo 9–11 sekä 12–14. Kaste- ja vihkiasiat p. 0400 143 282. Hautausasiat p. 0400 143 281.

Yhteystietoja

Seurakunnan vaihe: 0400 143 300
Käyntiosoite: Savilahdenkatu 20, Mikkel
Postiosoite: PL 21, 50101 Mikkel
S-posti: kirkkoherranvirasto.mikkeli@evl.fi

Polku

Mikkelin tuomiokirkkoseurakunnan tiedotuslehti

Julkaisija Mikkelin tuomiokirkkoseurakunta
Päätoimittaja Veikko Hiiri, 0400 143 278, veikko.hiiri@evl.fi
Ilmoitukset Henna Hirvonen, 0400 143 277, henna-leena.hirvonen@evl.fi
Ulkoasu ja taitto TK mediatlo Oy
Kannen kuva Henna Hirvonen
Paino PunaMusta Oy
Painos 26 000
Jakelu Suomen Suorajakelu Oy ja Posti Oy
Ilmoitusaineistot 13.1.2022 mennessä.

Kuva: Henna Hirvonen

Museoiden yö oli 29.10. Pitäjänkirkossa. Kanttorimme soittivat urkuja ja vapaaehtoiset esittelivät kirkkoa ja historiallisia esineitä. Lapset kokeilivat muun muassa saarnatuolissa puhumista. Kävijöitä oli yli 1900. Useat olivat ensi kertaa Pitäjänkirkossa.

Henkilöstöasioita

KIRKKOVALTUUSTO VALITSI Mikkelin tuomiokirkkoseurakunnan VIII kappalaisen (Suomenmiemen aluekappalainen) virkaan pastori **Ruut Hanhikorven**. **Minna Ohliss** vihittiin papiksi tuomiokirkossa 24.10. Hän työskentelee virkaa tekevänä seurakuntapastorina 24.10.2021–30.4.2022. III seurakuntapastorin viransijaisena 1.9.–31.12.2021 on **Merja Vuorikari**.

Diakoni **Ilona Watia** (ent. Matilainen) palaa töihin ja toimii Ristimäen eteläisellä alueella. Hautaustoimen erityisammattimiehen tehtävään otettiin **Vesa Hölttä** 1.10.2021 lukien. **Pauli Marttinen** jää eläkkeelle 1.2.2022.

Kirkkoneuvosto päätti, että johtavan

kanttorin (taso A) viran täyttö palauteaan valmisteluun. **Satu Kettunen** on viikonloppuisin osa-aikaisena kanttorina 1.10.–31.12.2021.

Kiinteistöpäällikön virka julistettiin haettavaksi **Arto Vartiainen** eläköitymisen vuoksi (1.7.2022). Työ alkaa 1.3.2022.

Samoin diakonian virka julistettiin haettavaksi **Irene Wirilanderin** jäädessä eläkkeelle. Diakonian virka täytetään 1.2.2022 lukien. Päätös valinnoista tehdään 30.11.2021.

Veikko Hiirelle annettiin tiedotajan viranhoidon määräys ajalle 1.1.–31.8.2022.

Kasvatuksen työalajohtaja **Ville Kä-**

märäisen virkavapaan 18.10.2021–31.5.2022 viransijaisuutta hoitaa **Tiina Haapiainen**. Kirkkoneuvosto myönsi nuorisotyönohjaaja **Carita Kattaiselle** virkavapaan ja **Heidi Hasanen** asetettiin viransijaiseksi ajalle 1.6.2022–31.1.2023.

Anssi Tähtinen on vs. nuorisotyönohjaajana ajalla 18.10.2021–31.5.2022. Päämännän **Talvikki Haapaniemen** vuorotteluvapaan sijaisena on **Tarja Lappalainen** 22.11.2021–20.5.2022. Tarjan sijaiseksi Susiniemen on palkattu **Laila Törrönen**. Pastori **Antti Mäkinen** on **Hanne Keijosen** sijainen 50-prosenttisella ajalla 1.11.2021–31.12.2022.

Lausunto Puumalan ja Mikkelin seurakuntajaosta

MIKKELIN tuomiokirkkoseurakunnan kirkkovaltuusto antoi Mikkelin hiippakunnan tuomiokapituli lausunnon ehdotetusta seurakuntajaon muutoksesta. Kirkkohallituksen ja tuomiokapitulin antamassa jakeohdotuksessa Puumalan seurakunta lakkautettaisiin ja liitettäisiin Mikkelin tuomiokirkkoseurakuntaan 1.1.2023.

Mikkelin tuomiokirkkoseurakunnan lausunto Mikkelin tuomiokapituli on seuraava: Mikkelin tuomiokirkkoseurakunnan kirkkovaltuusto suhtautuu myönteisesti seurakuntajaon muu-

tokseen, jossa Puumalan seurakunta liitetään Mikkelin tuomiokirkkoseurakuntaan ja on valmis liitokseen esitetyn ajankohdaksi 1.1.2023. Liitosajan kohta nivoutuu hyvin syksyllä 2022 pidettäviin seurakuntavaaleihin, jolloin laajentuvan Mikkelin tuomiokirkkoseurakunnan kirkkovaltuusto 1.1.2023 lukien muodostuu vuoden 2022 seurakuntavaalien tulosten perusteella. Myönteisestä kannastaan huolimatta kirkkovaltuusto toteaa kuitenkin, että myös *Puumalan seurakunnan halukkuus liitokseen tulee ottaa huomioon päätöksiä tehtäessä.*

Lähisessut Lähemäen seurakuntatalolla

KIRKKONEUVOSTO hyväksyi aloitteen Lähisessujen pitämisestä siten, että messussa on liturgina ja saarnajana vapaaehtoinen pappi. Avustavana pappina on pääsääntöisesti seurakunnan virassa oleva pappi. Lähisessuille perustetaan käytännön toteuttamista varten tukiryhmä, jossa mukana on kaksi seurakunnan virassa olevaa pappia.

Jumalanpalvelusten kellonajat muuttuvat Pitäjänkirkossa

Vuoden 2022 alusta Mikkelin keskustan alueella voi halutessaan osallistua klo 10.00 tuomiokirkon ja klo 13.00 Pitäjänkirkon jumalanpalvelukseen.

Pitäjänkirkon palvelus siirretään aamukymmenestä alkamaan iltapäivällä klo 13. Muutos johtuu lähinnä päällekkäisyyksien poistamisesta ja työnteijäresurssien kohdentamisesta. Samalla tarjotaan seurakuntalaisille monipuolisempi mahdollisuus jumalanpalvelukseen osallistumiseen.

Kirkkovaltuuston päätöksiä

Kirkkovaltuusto hyväksyi kirkkoneuvoston ohjesäännön sekä vahvisti itselleen työjärjestyksen.

Lisätalousarvion investointiosaa vuodelle 2021 hyväksyttiin. Vuodelle 2022 esitettyjen investointien loppusumma on 890 000 euroa. Kustannusarvioissa on otettu huomioon investointituet, joita saataneen, kun hankkeet kohdistuvat fossiilista polttoaineista luopumiseen.

Tällä hetkellä tiedossa olevien vuoden 2023 hankkeiden summa on 685 000 euroa ja vuoden 2024 hankkeiden loppusumma 1 730 000 euroa. Näin ollen vuosien 2022–2024 kokonaisinvestointien ennakoitu loppusumma on 3 285 000 euroa.

Tuloveroprosentiksi vuodelle 2022 vahvistettiin 1,5%.

Hautaustoimen hinnastoon hyväksyttiin 58 euron korotus uuden aikuisten arkkunautapaikan hankintahintaan. Vanhan hautapaikan hallinta-ajan pidennysmaksun, tuhkahautapaikan ja lasten hautapaikan hinnat jäävät ennalleen. Uusi hinnasto on verkkosivulla ja saatavissa kirkkoherranvirastosta.

Kirkkoherranviraston aukioloajat pitenevät

Marraskuun alusta lähtien Mikkelin kirkkoherranviraston asiakaspalvelu seurakuntakeskuksessa on avoinna tiistaitoristaihin 9–14. Puhelimitse asiakaspalvelu on avoinna maanantaista perjantaihin klo 9–11 ja 12–14.

Seurakunnan laskutusosoite muuttunut

Uusi osoite: Kirkon Palvelukeskus/
Mikkelin tuomiokirkkoseurakunta
003716347543
PL 5018
02066 DOCUSCAN

Ensisijaisesti otamme vastaan verkkolaskuja. Kaikissa laskuissa tulee näkyä tilaajan etu- ja sukunimi.
Verkkolaskuosoite: 003716347543
Verkkolaskuoperaattori: CGI
Välittäjätnuus: 003703575029

Kadonneita pyhäkoululaisia etsimässä

Laajalammin Seurakuntakoti on Kaituentiellä sijaitsevan kerrostalon alakerrassa. Ovet löytyvät tien puolelta. Toisesta ovesta pääsen kerhohuoneelle.

TEKSTI: Miisa Järvinen, lastenohjaaja

MINUT OTTAA VASTAAN kaksi hymyilevää vanhempaa naista. He kutsuvat minua toimittajaksi, naurahdan, olenhan vain lastenohjaajan sijainen. Minut ohjataan viemään ulkovaatteet naulakkoon ja kutsutaan kerhohuoneeseen. Tarjotaan vettä ja pientä purtavaa, mutta totean tyytyväni vesipulloon. Ilmeisesti palvelu pelaisi, jos pientä välipalaa tekisi mieli.

Seurassani ovat **Riitta Marttinen** ja **Ulla Väisänen**, molemmat ovat pitäneet pyhäkoulua useita vuosikymmeniä ja ohjaavat nyt pyhäkouluja vapaaehtoistyö-

”Minne kaikki lapset ovat kadonneet?”

nä. Väisäsellä on pyhäkoulukokemusta jopa Etiopiasta saakka. Lisäksi Mikkelissä vapaaehtoisina pyhäkouluopettajina toimivat **Jonna Pekonen** ja **Päivi Muotka**. Mutta nyt heillä kaikilla on huoli lasten vähydestä.

Minne kaikki lapset ovat kadonneet?

SITOUTUMINEN ON VÄHENTYNYT

Nyky aika tuntuu olevan vaikeaa lähes mille tahansa, jonka verukkeella ei voi hankkia itsellensä tykkäysvuorta somessa. Ihmiset ja erityisesti nuoret kokevat fomoa (*Fear Of Missing Out*). Pahin pelko on, että jossain tapahtuu jostain paljon kiinnostavampaa, josta itse jää paitsi. Niinpä kukaan ei uskalla sitoutua juuri mihinkään.

Voiko kadon syy olla pyhäkoulun nimessä? Mielikuvat voivat viedä vuosikymmeniä sitten vanhentuneeseen toimintaan, jossa lapset istutetaan kirkonpenkkiin ja pakotetaan kuuntelemaan

suut supussa. Itse en usko toiminnan ikinä olleen tällaista.

Pyhäkoulu on sanana mahtava, koska se viittaa siihen, että olemme jonkin pyhän äärellä. Se ei tarkoita, että meistä nyt jotenkin taitetaan tai pöntätään täydellisiä pyhiä ihmisiä.

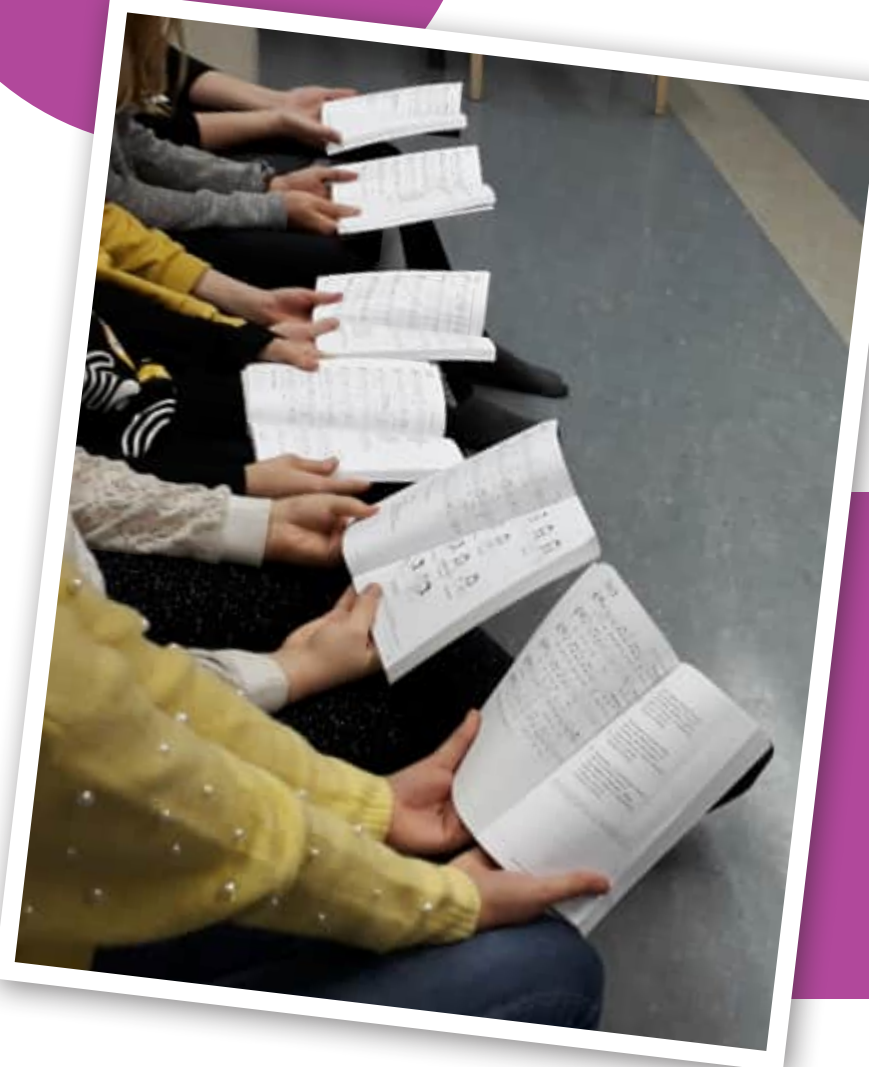
MITÄ PYHÄKOULUSSA TAPAHTUU?

Pyhäkoulussa pieni lapsi saa kuulla kristinuskon perusteita ja opetella elämää, jossa toisista välittäminen on keskiössä. Mikkelissä pyhäkoulutoiminta tunnetaan myös nimellä Lastenkirkko.

Pyhäkoulu onkin yksinkertaistettu-

◀ *Pyhäkoulun kirkkohetki Messikesteillä. Eräs lapsista kävi siirtämässä puusta Sakkeuksen Jeesuksen syliin. Tämä siirto ei kuulunut pyhäkouluopettajien suunnitelmiin, mutta mikäs siinä, Jeesuksen sylissäähän on hyvä olla.*

na pieni kirkkohetki lapsille.

Ehkä ihmiset eivät tiedä mitä pyhäkoulussa oikeasti tapahtuu. Vanhentuneet mielikuvat vaivaavat mieltä, uusista toiminnoista ei uskalleta ottaa selvää? Ja, kuinka voisit löytää toimintaan, jota et tiedä olevan olemassa?

Mitä tavallinen pyhäkoulupäivä sitten sisältää?

Toinen ohjaaja aloittaa pyhäkoulun välipalalla, toinen taas lopettaa pyhäkoulun tarjolla olevien herkkujen äärellä. Yhteistä on kuitenkin itse kirkkohetki, joka alkaa aina samalla tavalla. Pienelle alttarille sytytetään kynttilä ja ”kirkonkelloina”, soi triangeli, jota lapset

saavat itse käydä soittamassa. Tämän jälkeen lauletaan ja rukoillaan. Oleellinen osa on opetus, jossa usein käsitellään Raamatun kertomusta toiminnallisella tavalla.

Kirkkohetken jälkeen luvassa on askartelua, erilaista puuhaa ja vapaata leikkiä. Lisäksi lapset saavat pyhäkoulutaulun, johon saa laittaa tarran aina kun saapuu paikalle.

”Pyhäkoulusta jää ihania muistoja.”

Diakonia haluaa löytää apua tarvitsevat

TEKSTI: Lassi Suihkonen, diakonian ja erityistyöalojen johtaja

OSALLISUUS – mahdollisuus osallistua, lähteä, vaikuttaa, olla joukossa mukana – on tällä hetkellä mietinnässä monella tapaa. Erityisesti vähävaraisten ja heikoimmassa asemassa olevien ihmisten ääni on tärkeää saada kuuluville. Diakoniatyössä etsitään jatkuvasti uusia tapoja tavoittaa niitä ihmisiä, jotka ovat jääneet sivuun olemassa olevista osallistumismahdollisuuksista. Tämä tapahtuu yhteistyössä muiden paikkakunnallamme vaikuttavien julkisten ja yksityisten tahojen kanssa.

Koronan jälkien paikkaaminen vie aikaa

Toimintoja on jo paljon avattu poikkeusolojen jäljiltä, mutta koronan jälkihoito on vasta alkamassa. Eristäytymisen aiheuttamien yksinäisyyden jälkien paikkaamiseksi tuleamme kamppailemaan tulevanakin vuonna. Vapaaehtoiset ovat onneksi jo päässeet lähemmäs liikkeelle ja ihmisiä kohtaamaan.

Pinnan alla on ratkottavaksi monenlaisia vaikeuksia, jotka tulevat esille niiden parissa töitä tekeville. Jollakulla on ongelmia sairauden, toisella mielenterveyden kanssa. Rahattomuutta seuraava ruuattomuus. Joillekin lumitöiden tekeminen on mahdotonta. Edunvalvontaa tarvitsevat joutuvat odottamaan kauan. Ja jos on tottunut sähköiseen pankkiasointiin, niin jo laskun tulon viipyminen postissa ja maksukuoren hidas eteneminen pankkiin voi aiheuttaa lisäongelmia.

Voimavaroja tarvitaan

Asiakaskunnassamme on tullut vastaan noin 30-vuotiaita, joilta elämän merkitys on hukkunut. Jos millekään ei nähdä tarkoitusta, vaikeuksien keskellä on työlästä löytää voimavaroja uuden yrittämiseen tai mahdollisuuksiin tarttumiseen. Asioiden korjaaminen on hidasta, ja eteneminen on suunniteltava yksilöllisesti.

Lähestyvä joulutarjoaa kirkkaan toivon pilkahduksen. Vaati-mattomiin oloihin, puutteen keskelle, syntyy elämän arvon kirkastava Vapahtaja. Hänellä on voima ja valta, paitsi ilmestyä avun tarpeessa oleville, myös lisätä syvempää sisältöä auttajien työhön.

Infoa lastenkirkoista ja pyhäkouluista

- **LASTENKIRKOJA ON SUNNUNTAISIN** Laajalammin seurakuntakodilla (Kaituentie 27) klo 12 ja Tupalassa seurakunnan kerhohuoneella (Mäkituvantie 2F26) klo 10.
- Lisäksi pyhäkouluhetkiä on Lähimessussa sekä Messi-yhteisön tapahtumissa: Messi-messussa ja Messi-kesteillä, jotka järjestetään kerran kuussa Lähemällä.
- Lastenkirkot ovat tarkoitettu 3–10-vuotiaille ja ne kestävät tunnin.
- Lastenkirkon ohjelmaan kuuluu hartaus, välipalaa, leikkimistä ja joskus askartelua tai muuta järjestettyä ohjelmaa.
- Aikuisetkin ovat tervetulleita, jos esim. lapsi jännittää uutta paikkaa. Vanhemmat lapset ovat tervetulleita pyhäkouluun toimimaan apuopettajina pienemmille.
- Jos kiinnostaa ryhtyä vapaaehtoiseksi pyhäkouluohjaajaksi, vastaava lastenohjaaja Marjo Therman ottaa ilmoittautumisia vastaan.

Kerran kuussa lapset saavat värikään ja rikassisältöisen Lastenmaa-lehden ja kymmenvuotiaille tarjotaan ikkoma Raamattua.

KOKEMUKSET MUISTETAAN

Laajalammin vierailulla ohjaajat kertovat, kuinka pyhäkoulu on vaikuttanut ihmisten elämään. Useiden vuosien jälkeen voi mieleen pulpahtaa laulu tai rukous pyhäkoulusta ja se lohduttaa elämäntilanteissa. Pyhäkoulusta säilyy ihania muistoja ja ajatus, että maailmassa on jotain meitä suurempaa, joka välittää ja rakastaa, täysin riippumatta siitä, millaisia itse olemme.

Pyhäkoulu tarjoaa lapsille paikan, jossa asioista saa keskustella turvallisesti.

Kukaan ei ole tuomitsemassa, kaikkea voi kysellä avoimesti. Pyhäkoulu mahdollistaa kohtaamista, jossa mukana on myös Jumala. Lapsi saa olla lapsi ja aikuinen Jumalan sanansaattaja.

Riitta Marttinen toteaa, että pyhäkoulu on ollut ohjaajallekin henkireikä. Paikka, jossa itse saa levätä, sillä Jumala tekee työn. Pyhäkouluhartauksia tehdessä on myös saanut perehtyä oppia Raamatua. Marttinen suosittelee kaikkia kiinnostuneita ryhtymään vapaaehtoiseksi, sillä lisäkäsä tarvitaan aina.

Kohtaamispaikka

Kuva: Henna Hirvonen

Päiväkerholaisten taideprojektissa lapset osallistuvat töillään Suomen lähetysseuran Onnellinen lapsi -hankkeeseen.

Hauskanpitoa ja hyväntekoa taiteilemalla

TEKSTI: Noora Lindroos, perheneuvoja

KIISKINMÄEN KERHOTILAN IKKUNAT ovat täynnä piirroksia ja maalauksia – huomaa heti, että täällä tehdään taidetta! Sisällä päiväkerholaiset lopettelevat juuri musiikkituokiota ja siirtyvät sitten vauhdilla maali-purkkien ja pensselien kanssa pöytien ääreen.

Kerhon nuoret taiteilijat työstävät tällä kertaa pitkäjänteisempää projektia. Tekeillä on erilaisia kierrätysmateriaaleista valmistettuja ajoneuvoja. Maitopurkeista kootut kulkupelit ovat saaneet inspiraationsa lähetysmaista, joissa lapset ovat valmistaneet itse leluja. Päiväkerholaiset osallistuvatkin töillään Suomen lähetysseuran *Onnellinen lapsi* -hankkeeseen.

Hanke toimii Länsi-Afrikassa

Onnellinen lapsi -hanke toimii Angolassa Länsi-Afrikassa, Lubangossa. Laajan hankkeen yksi tavoite on, että kaikkein köyhimmätkin lapset voisivat päästä päiväkotiin ja saada henkilötodistuksen. Henkilötodistus puuttuu arviolta 95 prosentilta alle 5-vuotiaista. Sen saadessaan lapsi tulee ikään kuin näkyväksi, mikä on jokaisen ihmisen perusoikeus ja -tarve!

Kiiskimäen päiväkerholaiset on ensimmäinen ryhmä, jonka töistä kootaan myyntinäyttely. Lapset kertovat, että työskentely on ollut kivaa mutta myös haastavaa. ”Ensin tehtiin luonnos ja väritettiin se, sitten koottiin ja leikattiin auto maitopurkista ja nyt maalataan. Renkaat kiinnitetään sitten viimeisenä.”, selittää yksi taiteilijoista. Ohjaajat **Anu Tiusanen** ja **Katja Hirvonen** auttavat tarvittaessa, mutta työ etenee lasten ehdoilla.

Lasten luovuus on rajatonta

Tunnelma on keskittynyt. Lasten käsissä muotoutuu erilaisia henkilö- ja rekka-autoja, ja mahtuupa joukkoon futuristisen näköinen asuntoauto-kin. Maalaamisessa käytetyt värit ovat onneksi vesiliukoisia – pienet kädet hakeutuvat luomistyön lomassa herkästi Frozen-paidan helmaan, housunlahkeisiin ja hiuksiin. Työ etenee vauhdikkaasti eivätkä kerholaiset kaihdakaan rohkeita värivalintoja tai yksityiskohtia. Ryhmässä vallitsee hyvä yhteishenki, jokainen saa toteuttaa itseään ja väripurkkeja vaihdellaan sulassa sovussa.

Aloittelevien taiteilijoiden töitä on mahdollista ostaa taidemyyntinäyttelyn viikolla. Teokset ovat esillä kahvila–kirpputori Tukipilarissa (Savilahdenkatu 18) aukiolopäivinä tiistaina ja perjantaina kello 11–15. Myynnistä saadut varat ohjataan Onnellinen lapsi -hankkeeseen. Samalla kun kannustaa kerholaisten luovaa toimintaa, tekee taidehankinnoilla Lubangon lapsia näkyväksi. Hankehommat jatkuvat ensi vuoden puolella aina Ristiinaa, Haukivuorta ja Otavaa myöten.

Myyntinäyttelyitä:

- Kiiskimäen päiväkerho viikko 47
- Launialan päiväkerho viikko 48
- Tupalan päiväkerho viikko 49
- Rantakylän päiväkerho ryhmät viikko 50
- Otavan päiväkerho viikko 48: ma–pe 29.11.–3.12. klo 10-18 Otavan lähipalvelukeskuksessa.

Ovi käy tiuhaan. Kouluikäisiä lapsia tulee joko yksin tai vanhempiensa kanssa ensin odotushuoneeseen, sitten kapeaa käytävää pitkin Estherin toimistoon.

Tansania: Kirkolta saa tarvikkeet uuteen kouluvuoteen

TEKSTI JA KUVAT: Virve Rissanen

ESTHER LEMAN PÖYTÄ on täynnä vihkoja, kyniä ja muita koulutarvikkeita. Tänä ne pääsevät uusille omistajille.

Tansanian Mwanzassa Lähetysseura tukee kirkon lastensuojeluohjelmassa 46 lasta, jotka saavat apua koulukuluihin, vaatteisiin ja joskus myös ruokaan. Valtion kouluissa opiskelu on Tansaniassa ilmaista, mutta koulutarvikkeet, koulupuvut ja ruuat täytyy hankkia itse.

KAUNEIMMISSA JOULULAULUISSA TUET FILIPPOA

Estherin luota perheet tulevat hakemaan rahallisen tukensa, sovitut tarvikkeet ja vaatteet. Toimisto on vilkkaimmillaan uuden kouluvuoden alkaessa. **Filippo**, 11, tulee huoneesta leveästi hymyillen. Hän sai Estheriltä uuden repun, vaatteita ja kyniä. Isä viikkoa vaatteet reppuun, jota Filippo kantaa ylpeänä.

”Haluan lääkäriksi, mutta englanti on minulle vaikeaa. Laskemisesta tykkään”, Filippo kertoo.

Koulun jälkeen hän usein auttaa per-

”Aikuisena haluan työskennellä pankissa.”

hettään peltotöissä. Aina, kun poikaa ei näy, hän on livahtanut pelaamaan jalkapalloa. Filippin isä kertoo, että poika tuntee nimeltä kaikki tansanialaisen suosikkijoukkueensa pelaajat.

Koulun jälkeen jalkapalloa katsoo myös **Derik**, 14. Hänen suosikkinsa on lontolainen Chelsea. ”He pelaavat niin hyvin”, Derik kehuu. Hän kävi hakemassa Estheriltä tällä kertaa 12 vihkoa.

JOULUA JUHLITAAN KIRKOSSA LAULAEN

Lastensuojeluohjelman perheille annetaan tarvittaessa ruoka-apua. Huoltajat saavat pienyrittäjäyyskoulutusta, jotta pystyisivät elättämään lapsensa. Lasten koulunkäynnin sujumista tarkkailevat Estherin lisäksi alueen sosiaalityöntekijät.

Seuraavaksi Estherin huoneesta astuu ulos **Roda**, 14. Hän on Derikin kanssa samassa koulussa, jonne pääsee kotoaan kävellen puolessa tunnissa.

”Aikuisena haluan työskennellä pankissa. On kiva ajatella opiskelevansa joltain tiettyä työtä varten”, Roda sanoo. Joulua hän odottaa jo kovasti. ”Jouluksi menemme kaikki kirkkoon. Laulan siellä kuorossa – laulan Jumalalle.”

Anttola

Su 12.12. klo 10 Kauneimmat joululaulut -messu Anttolan kirkossa
Su 19.12. klo 17 Anttolan kirkossa
Ke 22.12. klo 19 Anttolanhovin rantaravintolassa, Hovintie 224

Haukivuori

Ke 1.12. klo 15 Ravintola Summer Club, Keskustie 73
To 2.12. klo 18 Sirkka Nykäsellä, Rajakoivuntie 30, Kantala
Su 5.12. klo 13 Moilalan Erämajalla, Taulumäentie 494
To 9.12. klo 17 Häkčilän Erämajalla, Saksanrannantie 21
Ti 14.12. klo 12 Apajassa, Keskustie 69
Pe 17.12. klo 18 Haukivuoren kirkossa
Su 19.12. klo 10 Kauneimmat joululaulut -messu Haukivuoren srk-talossa, Keskustie 53

Ristiina

Pe 26.11. klo 15 S-market Brahentie 14, mukana kuorolaisia
La 4.12. klo 15 Himalansaaren kirkossa
Pe 10.12. klo 18.30 Hangastenmaan kylätalolla, Parkkilantie 237
Su 12.12. klo 18 Ristiinan kirkossa, Seurakuntakuoro
To 6.1. klo 10 Kauneimmat joululaulut-messu Ristiinan kirkossa

Mikkeli, Ristimäki

To 25.11. klo 18 Vapaaehtoisten kauneimmat joululaulut tuomiokirkossa, Tuomiokirkkokuoro
Sun 5 Dec at 1 P.M. Christmas Carol Service at the Mikkeli Cathedral
Ma 6.12. klo 14 Mikkeliapuistossa, Pursialankatu 5
Ti 7.12. klo 18 Lasten kulttuurikeskus Vekkulassa, Aurakatu 7
Ke 8.12. klo 15.30 Estery-salissa, Kunnanmäki 7
To 9.12. klo 18 Bar Pihlajassa, Vesitorninkatu 16
Su 12.12. klo 14 Kauneimmat joululaulut-messu Laajalammen srk-kodissa, Kaituentie 27, lauluryhmä Asante
Su 12.12. klo 15 Lasten kauneimmat joululaulut tuomiokirkossa
Ke 15.12. klo 12 Tuomiokirkossa, Tuomiokirkkokuoro
To 16.12. klo 17 Kauppakeskus Stellassa, Hallituskatu 3-5
To 16.12. klo 17.30 ja klo 19 Nuorten kauneimmat joululaulut tuomiokirkossa
To 16.12. klo 18 Rouhialan kappelissa, Rouhialankatu 52, lauluryhmä Asante
Pe 17.12. klo 18 Tuomiokirkossa, puhe: piispa Seppo Häkkinen
Su 19.12. klo 10 Kauneimmat joululaulut -messu tuomiokirkossa, lauluryhmä Asante
Ma 20.12. klo 18 Kirkkopuistossa, Savilahdenkatu 4
Ke 22.12. klo 12 Tuomiokirkossa, Crescendo-kuoro

Mikkeli, Savilahti

Ke 1.12. klo 14 Asta Moilasella, Kaivomäentie 27
Pe 3.12. klo 18 Rämälän koululla, Vehmaskyläntie 1
Su 5.12. klo 13 Pitäjänkirkossa
Su 5.12. klo 14 Pitäjänkirkossa
Ke 8.12. klo 15 Pitäjänkirkossa, Mikkelin kaupunginorkesteri
Ke 8.12. klo 18 Pitäjänkirkossa, Mikkelin kaupunginorkesteri
Su 12.12. klo 13 Kauneimmat joululaulut ja myyjäiset Korpjärven kylätalolla, Haajalantie 1
Su 12.12. klo 15 Otavan srk-talossa, Puulantie 21, Otavakuoro
Su 12.12. klo 18 Auli ja Markku Pajusella, Pajulantie 68 B, Pajulankylä
Ke 15.12. klo 19 Parkkilassa, Kylätalo Honkalinna, Parkkilantie 120
Su 19.12. klo 15 Rahulan kylätalolla, Rahulantie 26A

Suomenniemi

To 2.12. klo 14.30 Kahvila Niementähdessä, Opinraitti 8. Kahvit
Ti 7.12. klo 18 Lasten kauneimmat joululaulut Suomenniemen kirkossa
To 9.12. klo 13 Annikin päivän kauneimmat joululaulut Jussilassa, Rantasuontie 10.
 Saalastin sisaret -säätöiltä joulupuuro ja kahvit
Su 19.12. klo 13 Suomennimen kirkossa

14-vuotias Derik hakee Esther Leman huoneesta uusia kouluvihkoja.

TEKSTI: Henna Hirvonen

Kauneimmat Joululaulut lauletaan taas

SUOMEN LÄHETYSSEURA auttaa heikoimmassa asemassa olevia lapsia – tukien erityisesti orpoja, tyttöjä, vammaisia, syrjittyihin vähemmistöihin kuuluvia sekä äärimmäisessä köyhyydessä eläviä – yli kahdessakymmenessä maassa. Kauneimmat Joululaulut tuovat Lähetysseuran ulkomaantyötä ihmisten tietoisuuteen, ollen samalla yksi suurimmista hyväntekeväisyyskampanjoista Suomessa.

Vuosittain on mahdollista äänestää vuoden Kauneinta Joululaulua. Viime vuoden kauneimmaksi äänestettiin Kalervo Halosen ja Vexi Salmen *Sydämeeni joulun teen*. Edellisvuoden suosituin, Otto Kotilaisen ja Sakari Topeliuksen *Varpunen jouluaamuna*, tuli tällä kertaa kolmanneksi.

Vuonna 2020 virustilanne rajoitti tilaisuuksien järjestämistä, ja virtuaalitapahtumat sekä ulkotilaisuudet tulivat monille tutuiksi. Tänä vuonna palataan laulamaan Kauneimpia Joululauluja kirkkoihin sekä seurakunta- ja kylätaloihin, joskin kasvomaskien käyttöä suositellaan edelleen harkinnan mukaan. ► **Katso Kauneimpien Joululaulujen ajankohdat ja paikat ohesta ja verkkosivuiltamme.**

Welcome to traditional Christmas Carol Service in Mikkeli Cathedral 5.12. at 1 P.M.

WHAT IS CHRISTMAS CAROL SERVICE? Many churches in the United Kingdom have Christmas Carol Services in December, leading one's thoughts to Christmas.

A traditional form of Carol Service is nine lessons from Bible, starting from Genesis and ending up with Gospel of John. Between the lessons, we sing traditional carols.

In Mikkeli, we also have Fermaatti Choir with us. Welcome to sing carols!

More information: University Chaplain Jaana Pietiläinen, jaana.pietilainen@evl.fi

Mitkä ovat olleet sinun ikimuistoisimmat joulusi vuosien jatkumossa?

Kuva: Istock & Erika Nieminen

1965

1997

2019

2020

2021

Tietyt joulut muistaa erityisinä. Kenties nuo joulut ovat poikenneet perinteistä tai on tapahtunut jotain merkityksellistä, kuten Betlehemissä kauan sitten.

Ketju kestää

Elämän aikana koetuista jouluista muodostuu jatkumo perinteitä ja poikkeamia.

TEKSTI: Merja Vuorikari, seurakuntapastori

ELÄMÄNI JOULUT muodostavat kauniin ja tasalaatuisen ketjun. Ne ovat toistuneet samanlaisina. Totutusta poikkeavat vain ne joulut, joiden alla menetin vanhempani ja se joulu, jolloin tyttäreni oli Tansaniassa. Nekään eivät joulujeni ketjussa ole heikkoja lenkkejä. Ne ovat vain syventäneet joulun merkitystä mielessäni.

JOULUNA MYÖS IKÄVÖIDÄÄN

Omien vanhempien kuolema on ravisuttava kokemus, mutta se kuuluu normaaliin elämäntilanteeseen. Siltä surulta olisin

säästynyt vain, jos olisin kuollut ennen heitä. Silloin he puolestaan olisivat joutuneet kokemaan sellaista, jota en voi toivoa kenenkään vanhemman osaksi. Omaa lastaan, aikuistakin, tietysti ikävoi jouluna. Joulun viettäminen ilman esikoisen iloista hääriälyä tuntui oudolta. Mutta ei ollut syytä murheeseen. Tapaninpäivänä ajelimme Helsinki-Vantaan lentokentälle ”joulun lasta” hakemaan. Tuloaulassa itkettiin ilosta. Joistakin jouluuni kuuluvista läheisistä olen matkan varrella joutunut luopumaan. Elämän rikkautta on, että jouluhihini on tullut uusia ihmisiä. Viimeisimpänä lapsenlapseni.

PERINNE KATKESI

Sain nauttia tasaisista ja perinteisistä jouluista yli 60 vuoden ajan. Sitten kaikki muuttui. Muutos alkoi jo keväällä 2020. Silloin emme vielä arvanneet, että perinteisen joulunvieton voi unohtaa. Olin etätöissä kotona ja seurasin uutislähetyksiä ja tiedotustilaisuuksia televisiosta. Tutuksi tulivat Kiinan Wuhan, Covid 19 ja turvavälit. Alkoi kinas-telu maskeista, minkä jälkeen alkoi keskustelu maskien puutteesta. Presidentti kehotti meitä olemaan fyysisesti etäällä ja henkisesti lähellä. Katsoin uutiskuvia Italian joukkohautauksista. Pappi kulki pitkien arkkurivi-

en välissä ja siunasi vainajia kulkieksaan. Kävelin tyhjentyneillä Mikkelin kaaduilla ja luin, mitä kauppojen oviin kiinnitetyissä lapuissa sanottiin. Vanha nainen vaihtoi kadun toiselle puolelle, kun näki minun tulevan vastaan. Pelko oli tullut keskellemme. Olimme haavoittuvia ja suojattomia tunteettoman uhan edessä.

ENNENKIN OLI POIKKEUSJOULUJA

Mietin vanhempiani. Äiti, lapsi köyhän ja kauniin Karjalan, oli menettänyt kotinsa ja juurensa. Hänen lapsuusmuistoihinsa kuului, että hän juoksi korkihampaiden välissä pommisuojaan.

Isän käsivarressa oli pahkura, jota pienenä tyttönä tunnustelin. Pahkuraan oli koteloitunut kranaatinsiru, joka poistettiin vasta isän jäätyä eläkkeelle. Sota oli vanhempieni ikäpolvikokemus. Vanhempieni jouluissa oli sodan vuoksi useita poikkeuksellisia jouluja. Koronapandemia tuli meidän osaksemme. Tämä koskettaa isompaa joukkoa ihmisiä kuin maailmansodan. Nyt on kysymys koko ihmiskunnasta, kaikista maista ja kansoista. Viime joulu oli poikkeuksellinen. Kirkkoon ei voinut mennä, Kauneimpia joululauluja ei saanut laulaa yhdessä. Monet vanhukset olivat viettäneet jo ennen joulua monta kuukautta erillään läheisistään. Joulu oli monelle todella yksinäinen.

”Liian köyhä, liian valoton ja lämmötön ei tänä jouluna saa olla mikään suomalainen koti. Siitä olemme kaikki yhteisesti vastuunalaisia oman joulurauhamme tähden.”

Mika Waltari

JOULUN VALOA NÄKYVISSÄ

Tilanteemme on nyt toinen kuin vuosi sitten. Rokotukset ovat antaneet toivoa paremmasta. Vielä ei kuitenkaan ole varmaa, millaisen joulun saamme. Mika Waltari kirjoitti jouluna 1940: ”Nyt me elämme päivästä päivään pelon, odotuksen ja epäselvän toivon tuntein, ja ainoa, minkä ehdottoman varmasti tiedämme, on se, ettei entinen enää milloinkaan tule samankaltaisena takaisin ja että elämme järkyttävällä tavalla muuttuvassa maailmassa.” (Mika Waltari, Joulutarinoita, WSOY 1986) Tällaisen viestin voisimme hyvin kuulla vaikka THL:n edustajan suusta viikoittaisessa tiedotustilaisuudessa! Mika Waltari kirjoitti joulun yltäkylläisyyden jälkeen, kaupallisuuden ja lahjapaljoudesta ja pohti: ”Olimmeko lopulta onnellisia yltäkylläisyydestämme? Eikö meillä kaikilla aikuisilla sittenkin sisimmässämme ollut nakertava, iloton tyhjyyden tunne?”

LAPSI TUO MUUTOKSEN SYDÄMIIMME

Sota-ajan poikkeuksellisesta joulusta Waltari totesi: ”Viime joulu oli unohtumaton joulu yltäkylläisyyden vuosien samankaltaisten, yksitoikkoisten ja muistissa toisiinsa sulautuvien joulujen jälkeen. Sillä ulkonaisen onnen ja petollisen yltäkylläisyyden jälkeen sydämemme kääntyi jälleen sisäisten arvojen puoleen. Muistimme, että joulun tarkoituksena ei olekaan ylensyöminen, lahjojen runsaus ja kaupparemarkinoiden kiihdyttäminen korkeimpaan tehoonsa. Muistimme, että joulun tarkoituksena on viettää hänen syntymänsä, joka tuli maailmaan tuodakseen muutoksen ihmisyydämiin.” Viime joulu on erilainen lenkki joulujen ketjussa. Mutta hyvä lenkki se on. Se ravisteli miettimään, mistä joulussa on kyse. Joulu ei ole meidän tekomme eikä riippu perinteiden noudattamisesta. Joulu on juhlistaan Vapahtajan syntymää. Jumala tuli ihmiseksi, syntyi halpaan seimeen ja tuli jakamaan elämämme ilot ja surut. Tämän korona-ajan myös.

Vatilan mummon kintaat

SAIN 1970-LUVUN ALKUPUOLELLA joululahjaksi villakintaat isoäidiltäni Vatilan mummolta, joksi kutsuimme häntä erotukseksi äidinäidistäni Koikkalan mummosta. Villakintaat oli tarkoitettu käytettäväksi rukkasten sisällä. Lämpimät kintaat olivatkin ahkerassa käytössä ja kuluivat vähitellen puhki peukalon juuresta, vaikka äitini niitä parsikini. Vuosikymmenten aikana toinen kinnas on kadonnut, toinen on yhä jäljellä käsinelaatikossa. Parittoman kintaan säilyttämisessä vuosikymmenestä toiseen ei ole sinänsä järkeä. Moni olisi varmaan heittänyt sen jo aikoja sitten menemään. Miksi olen sen kuitenkin pitänyt tallessa? Pariton kinnas on minulle tärkeä siksi, että se on lahja Vatilan mummolta ja muistuttaa hänestä. Lahja kantaa suurempaa merkitystä kuin sen taloudellinen arvo ja konkreettinen hyöty on. Se kertoo rakkautta, välittämistä, muistamisesta. Lahja myös syventää suhdetta ihmisten välillä. Lahjan saa tietää, että toinen on ajatellut häntä. Se kertoo yhteydestä. Jouluun kuuluu olennaisesti Jumalan lahja ihmisille. Ihmiskunta on saanut Jumalalta suurimman mahdollisen lahjan. Se on varsinainen joulun ydin. Jouluevangeliumin tuttu enkelien ilmoitus paimenille sanoo: ”Tänään on teille Daavidin kaupungissa syntynyt Vapahtaja. Hän on Kristus, Herra.” Pelastuksen lahja tulee maailmalle joulun lapsessa, Jeesuksessa Kristuksessa. Lahjan olemukseen kuuluu, että sen voi vain ottaa vastaan. Sitä ei voi ansaita, sillä silloin se ei olisi lahja. Tänäkin vuonna voimme valmistautua adventtiaikana ottamaan jouluna vastaan Jumalan parhaimman lahjan. Tänäkin jouluna saamme täytyttyä ihmetyksestä ja yllätyttyä, kumartua seimen äärellä ja katsella lahjoista suurinta: vastasyntynyt, kapaloitu lapsi Betlehemin seimessä. Hän on Immanuel, Jumala kanssamme.

Seppo Häkkinen
Mikkelin hiippakunnan piispa

Timi, taivaallinen taksikuski

Timi Hagert pyöritti metallialan yritystä, mutta voimat loppuivat. Hyvä ystävä pyysi taksinkuljettajaksi ja sillä tiellä ollaan. Liekö johdatusta?

TEKSTI JA KUVAT: Kari Rossi

Pikkupoikana **Dimitri "Timi" Hagert** pääsi taksin kyytiin. Auto oli punainen Chevrolet Bel Air. 1960-luvun amerikkanauradassa oli muhkea kolmen istutava etupenkki. Siinä pikku-Timi istui kuljettajan ja isän välissä.

Chevrolet eli "Letukka" oli melkoinen ilmestys. Sen etupenkillä istuvaan poikaan auton kojelauta, mittarit, vivut ja nappulat tekivät unohtumattoman vaikutuksen. Timi katseli kaikkea silmät pyöreinä – kuljettajaa suuresti ihaillen.

Matkan päätteeksi kuljettaja kysyi: "Timi, mikä sinusta tulee isona?" Tähän poika vastasi empimättä: "Minä rupean ajamaan taksia!"

HAAVEISTA TOTTA – VASTOINKÄYMISTEN KAUTTA

Ennen kuin pikku-Timin haaveista tuli totta, aikaa kului monta vuosikymmentä. Käytyään kansakoulun ja yläasteen Hagert meni ammattikouluun. Vastavalmistunut levyseppähitsaaja sai töitä kotikylältä Sotkan sahalta. Siellä vierähti noin kymmenen vuotta.

Seuraava työpaikka oli El-Rod Opa. Metallimies oli kutsumusammattissaan, mutta halusi kokeilla siipiään myös yrittäjänä. Niinpä Hagert perusti oman metallialan yrityksen ja pyöritti sitä kymmenisen vuotta.

Sitten tuli raju elämänmuutos. Kaikki meni uusiksi. Voimat loppuivat ja koitti yli puolen vuoden sairausloma.

Kriisi koetteli, mutta sisäinen yrittäjä ei antanut periksi. Sairausloman aikana Hagert opiskeli kiinteistövälittäjän tutkinnon. Alalta ei kuitenkaan töitä löytynyt. Pelastavaksi enkeliksi ilmaantui hyvä ystävä, joka pyysi Hagertia taksinkuljettajaksi.

Siitä lähtien Timi Hagert on istunut ratin ja penkin välissä. Kymmenkunta vuotta meni muiden palveluksessa. Nyt itsenäisenä taksiryrittäjänä aikaa on vierähtänyt vajaat pari vuotta.

Viime talvena Hagert täytti 60 ja näyttää olevan hyvässä vedossa. Ilmiselvästi mies nauttii työstään.

Timi Hagert haaveili jo pikkupoikana olevansa "isona" taksinkuljettaja.

KULJETTAJALLA ON AIKAA KUUNNELLA
Timi Hagertin kyydissä on ollut monenlaista matkaa.

Hagertin mielestä parasta taksin kuljettajan työssä on tyytyväinen asiakas, joka soittaa yhä uudestaan ja pyytää kuskiksi. Sellaisia asiakkaita on riittänyt ja se palkitsee.

Usein Hagert toimii kuljettajana asiakkaan sairaalamatkalla toiselle paikakunnalle. Niissähän matka saattaa kestää useita tunteja. Silloin kuljettajalla on aikaa kuunnella.

Valitettavan usein aika silti loppuu

kesken. Asiakkaalla on asiaa!

Kaikkien kanssa Hagert on mielestään tullut hyvin toimeen. Joskus on ollut haastavia tilanteita, mutta nekin elämää nähnyt kuski on onnistunut klaaraamaan. Rauhallinen puhe ja kuulola olo ovat auttaneet.

"Mun täytyy ylpeänä sanoa, että mä olen aina selvinnyt tilanteesta kuin tilanteesta puhumalla", toteaa Hagert.

KUSKI JA JUTTUKAVERI – JOSKUS JOPA SIELUNHOITAJA

Kerran yömyöhään Hagertin kyytiin tuli päihtynyt mies, joka baarista tultuaan oli

"Matka loppuu usein kesken: Asiakkaalla on asiaa!"

taksitolpalla odottanut, että saa nousta nimenomaan Hagertin taksiin. Hän varmisti, että kyseessä on juuri se "uskovainen Taksi-Timi", josta oli kuullut juttuja. Heti kyytiin päästyään mies alkoi avautua. Kertoi elämästään kaiken, itki ja nauroi yhtä aikaa. Matkaa oli noin 30 kilometriä. Koko ajan Hagert oli läsnä ja kuunteli.

Timi Hagert huomasi, että takapenkillä istuvalla oli tosi paha olo. Niinpä hän kysyi, lähtisikö mies mukaan hengelliseen tilaisuuteen. Seuraavana päivänä he menivät yhdessä kuuntelemaan sanan julistusta. Saamastaan avus-

ta ja tuesta kyseinen asiakas on monet kerrat kiittänyt Hagertia.

Ikimuistoinen hetki Timi Hagertin taksinkuljettajan uralla tapahtui vajaan kymmenen vuotta sitten, kun hän sai kyytiinsä tutunoloisen vanhan miehen. Kyseessä oli sama taksikuski, jonka punaisen Chevroletin kyydissä Hagert oli ollut pikkupoikana. Nyt osat olivat vaihtuneet.

Vanha taksimies otti puheeksi ammatinvalintakeskustelun, jota oli käyty Chevroletin etu-penkillä vuosikymmeniä sitten. Sen muisteleminen lämmitti ja liikutti kumpaakin.

Perheyritys on paras

- Timi Hagert on Taxina-taksikuljetusyrityksen toimitusjohtaja ja omistaja.
- Muita työntekijöitä ovat aviopuoliso Helena Florin ja poika Henri Hagert.
- Yrityksessä on myös kaksi perheen ulkopuolista työntekijää.
- Suurin osa yrityksen ajoista muodostuu koulukuljetuksista ja SOTE-kyhyistä.
- Yrityksessä on viisi autoa, jotka ovat ahkerassa käytössä.

Timi Hagert nauttii työstään taksinkuljettajana.

Romanimies uskoo Jumalaan ja rakastaa lähimmäistä

TIMI HAGERT on mukana Vapaakirkon toiminnassa ja kuuluu Mikkelin Vapaaseurakunnan vanhimmistoon. Hänelle usko Jumalaan merkitsee kaikkea, se on koko elämä.

Hagertille hengellisyys tuli tutuksi jo lapsuuden kodissa. Pieneissä mökissä vaatimattomissa oloissa kasvanut romanipoika oppi iltarukouksen, vanhempien kunnioituksen ja lähimmäisen rakkauden.

Kodin kristillinen kasvatus on myös aiempien sukupolvien perintöä. Nimittäin Hagertin isän

äidin isä oli **Antti Palm**, joka aikanaan toimi Suomen ensimmäisenä romanisaarnaajana.

"Kotona mulle opetettiin, että jos sulla on leipäpala ja kaverilla ei ole, siitä leivästä puolet on hänen."

Näin muistelee Hagert saamaansa kotikasvatusta. Hagertin vanhemmat iskostivat poikansa päähän, että jos joku tarvitsee apua, auta ihmeessä - ota huomioon sairas ja vähävarainen.

Heikompaakaan pitää puolustaa. Jos on tehnyt väärin, pitää pyytää anteeksi.

"Jos sulla on leipäpala ja kaverilla ei, puolet on hänen."

Kuva: Istock

Hoosianna kajahtaa ensimmäisen adventin messussa sunnuntaina 28.11. klo 10 Ristiinan kirkossa.

Virittäydy jouluun Ristiinan kirkossa!

RISTIINAN KIRKOSSA PÄÄSEE LAULAMAAN Hoosiannaa 1. adventin messussa sunnuntaina 28.11. klo 10, ja sen jälkeen lounaalle Valonsaliin. Noin klo 12–14 on kaikille avoin messuryhmien keskustelutilaisuus.

Keskiviikkona 15.12. klo 9.30 Ristiinan kirkossa järjestetään puolestaan kaikille avoin joulukirkko, johon kutsutaan perheet ja päivähoitossa olevat lapset hoitajineen. Joulukirkon jälkeen Valonsalissa puurotarjoilu noin klo 10 sekä pientä jouluista ohjelmaa. Tapahtuman järjestäjänä on Ristiinan alueseudakunta.

Suomenniemellä järjestetään auringon laskettua tunnelmallinen jouluvaellus Tuomaan päivänä.

Tuomaan päivän jouluvaellus Suomenniemellä

TERVETULOA VAELTAMAAN YHDESSÄ jouluisten tapahtumien ja tunnelmakuvien kautta Maisematornille!

Tuomaan päivän jouluvaellus järjestetään tiistaina 21.12. klo 18. Kokooneminen maisematornin parkkipaikalla, osoitteessa Kirkonkyläntie 433, Suomenniemellä.

Otathan oman lyhdyn tai lampun matkaan! Tapahtuman järjestävät Kauriansalmen kylät ry sekä Suomenniemien alueseudakunta.

Anttola

JUMALANPALVELUKSET
Anttolan kirkossa, ellei toisin mainita.

Su 21.11. klo 17 Messu
Su 28.11. klo 10 Perhemessu.

Kirkkokahvit, lähetysmyyjäiset srk-talossa

Su 5.12. klo 10 Messu
Ma 6.12. klo 10 Itsenäisyyspäivän sanajumalanpalvelus. Seppelenlasku

Su 12.12. klo 10 Kauneimmat joululaulut -messu

Su 19.12. Ei jumalanpalvelusta, **klo 17** Kauneimmat joululaulut kirkossa

Pe 24.12. klo 14 ja klo 16 Jouluaaton hartaus

La 25.12. klo 7 Jouluaamun sanajumalanpalvelus

Su 26.12. Ei jumalanpalvelusta
La 1.1. klo 10 Sanajumalanpalvelus

Su 2.1. Ei jumalanpalvelusta
To 6.1. klo 10 Loppiaisen messu

Su 9.1. klo 10 Messu
Su 16.1. klo 17 Messu

Su 23.1. ja 30.1. klo 10 Messu

Yhdessä Ruokailemaan srk-talossa **maanantaisin klo 12.** Miestenpiiri srk-talossa **ke 17.11., 15.12. ja 19.1. klo 18.** Raamattupiiri srk-talossa **joka toinen keskiviikko klo 14.30** (tied. Mikko 0400 143 451)

Muut tapahtumat

Ke 8.12. klo 18 Joulun rauhaa -hyväntekeväisyyskonsertti kirkossa

To 9.12. klo 18 Kuusenkoristajaiset kirkossa. Marttojen joulupuuro srk-talossa

Haukivuori

JUMALANPALVELUKSET
Haukivuoren kirkossa, ellei toisin mainita.

Su 21.11. klo 10 Messu
Su 28.11. klo 10 Messu

Su 5.12. klo 17 Messu srk-talossa
Ma 6.12. klo 10 Itsenäisyyspäivän sanajumalanpalvelus. Veteraanilaulajat. Seppelenlasku sankarihaudoille

Pe 12.12. klo 10 Messu
Su 19.12. klo 10 Kauneimmat joululaulut -messu srk-talossa

Pe 24.12. klo 15 Jouluaaton hartaus

La 25.12. klo 9 Jouluaamun sanajumalanpalvelus. Kirkkokuoro.

Huom. aika!
Su 26.12. klo 10 Messu. Jouluiset kakkukahvit

La 1.1. klo 10 Messu
Su 2.1. Ei jumalanpalvelusta

Haukivuorella
Su 6.1. klo 15 Messu srk-talossa.

Lähetyspyhä. Tarjoilua
Su 9.1. klo 10 Sanajumalanpalvelus

Su 16.1. klo 10 Messu
Su 23.1. klo 10 Messu

Su 30.1. klo 10 Sanajumalanpalvelus srk-talossa

Seurakunnassa toimivia aikuistyön avoimia ryhmiä:

Miesten Raamattupiiri, Ahti Kohvakka p. 0400 155 172

Rukoussansista iloa ja voimaa, Aira Kaun p. 040 7363 617

Kristittyjen yhteinen rukoushetki, Helena Härkönen p. 050 4022 449

Muut tapahtumat

Su 12.12. klo 15 Joulun sävel soi -konsertti Haukivuoren kirkossa. Eilamaria Leskinen (sopraano), Anna-Claudia Somero (huilu), Jouni Somero (urut ja piano)

Ristiina

JUMALANPALVELUKSET
Ristiinan kirkossa, ellei toisin mainita.

Su 21.11. klo 17 Hiljaisuuden iltakirkko

Su 28.11. klo 10 Messu. Lounas Valonsalissa, messuryhmien keskustelutilaisuus

Su 5.12. klo 10 Messu
Ma 6.12. klo 10 Sanajumalanpalvelus. Seurakuntakuoro. Kunnianosoitukset sankarihautausmaalla ja itsenäisyyspäivän juhla Valonsalissa

Su 12.12. klo 10 Sanajumalanpalvelus

Ke 15.12. klo 9.30 Joulukirkko perheille ja päivähoitolaapsille hoitajineen, n. **klo 10** joulupuuro Valonsalissa

Su 19.12. klo 10 Messu
Ke 22.12. klo 9.30 Alakoulun joulukirkko

Ke 22.12. klo 12 Yläkoulun joulukirkko

Pe 24.12. klo 15 Jouluaaton hartaus

Pe 24.12. klo 22 Jouluyön messu
La 25.12. klo 8 Sanajumalanpalvelus

La 25.12. klo 10 Sanajumalanpalvelus Himalansaaren kirkossa

Su 26.12. Kirkkokyyti Suomenniemien jumalanpalvelukseen

La 1.1. klo 10 Uudenvuodenpäivän messu

Su 2.1. Ei jumalanpalvelusta
To 6.1. klo 10 Kauneimmat joululaulut -messu. Lähetystilaisuus Valonsalissa

Su 9.1. klo 10 Messu
Su 16.1. klo 17 Iltakirkko

Su 23.1. klo 10 Nuorten messu
Su 30.1. klo 10 Messu

Muut tapahtumat

Su 5.12. klo 18 Jouluisia säveliä Ristiinan kirkossa

Ristimäki

JUMALANPALVELUKSET
Tuomiokirkossa, ellei toisin mainita.

Su 21.11. klo 10 Messu
Ke 24.11. klo 19 Iltamessu

Su 28.11. klo 10 Messu
Su 28.11. klo 17 Messimessu

Lähemäen srk-talossa
Su 5.12. klo 10 Messu, hallinto-kappalaisen virkaan asettaminen

Ma 6.12. klo 10 Sanajumalanpalvelus tuomiokirkossa

Su 12.12. klo 10 Messu
Su 12.12. klo 14 Kauneimmat joululaulut -messu Laajalammen srk-kodissa. Lauluryhmä Asante

Su 19.12. klo 10 Kauneimmat joululaulut -messu

Pe 24.12. klo 23 Jouluyön messu. Fermaatti-kuoro

La 25.12. klo 9 Jouluaamun sanajumalanpalvelus

Su 26.12. klo 10 Messu
La 1.1. klo 10 Messu

Su 2.1. klo 10 Sanajumalanpalvelus

To 6.1. klo 10 Lähetyspyhä messu

Su 9.1. klo 10 Messu
Su 16.1. klo 10 Messu

Su 16.1. klo 15 Vauvakirkko. Kastelehtien jako

Su 16.1. klo 17 Lähimessu Lähemäen srk-talossa

Ke 19.11. klo 19 Iltamessu
Su 23.1. klo 10 Messu

Sun 23 Jan at 1 P.M. English Service at the Mikkeli Cathedral Crypt

Su 23.1. klo 17 Messimessu Lähemäen srk-talossa

Su 30.1. klo 10 Messu, pappisvihkimys

Konsertit tuomiokirkossa

La 20.11. klo 19 Apocalyptic. Liput 59 euroa. Lipunmyynti Tiketti

Ke 1.12. klo 18 Suvi Teräsniska. Liput 37 euroa. Lipunmyynti Ticketmaster

La 4.12. klo 18 Mikkelin musiikkiopiston joulukonsertti

La 18.12. klo 18 J.S. Bach Jouluatorio, kantaatti I – II. Savonlinnan tuomiokirkon laulu-yhtye ja orkesteri. Vapaaehtoisien ohjelman hinta: 20 euroa

Su 30.1. klo 15 Mikkelin kamari-kuoro. Vapaaehtoinen ohjelma 10 euroa

Kuorot

Kolmen kerran kuoro – harjoitukset **la 27.11. ja la 4.12. klo 16** srk-keskuksen Ristimäkilaisissa sekä **pe 10.12. klo 17** tuomiokirkossa. Esiintyminen **pe 17.12. klo 18** Kauneimmissa joululauluissa tuomiokirkossa.

Muut tapahtumat

Ke 24.11. klo 18–19.30 Hyvän mielen lukupiiri Mikkelin pääkirkon käsikirjastonurkkauksessa. Ei ennakkoi! Tied. Jaana Pietiläinen, jaana.pietilainen@evl.fi, p. 0400 143 269

Savilahti

JUMALANPALVELUKSET
Pitäjänkirkossa, ellei toisin mainita.

Su 21.11. klo 15 Perhejumalanpalvelus. Kastelehtien jako

Su 28.11. klo 20 Messu. Iiris Pitkämäki, viulu

Ma 6.12. klo 10 Sanajumalanpalvelus. Tuomiokirkkokuoro

Su 12.12. klo 10 Messu, Parikanniemen kirkkopyhä

Su 19.12. klo 10 Messu
La 25.12. klo 7 Jouluaamun sanajumalanpalvelus

Su 2.1. klo 13 Messu
Su 9.1. klo 13 Messu, Lions-kirkkopyhä. Seppelenlasku sankarihautausmaalla messun jälkeen

Su 16.1. klo 13 Messu
Su 23.1. klo 18 Messu

Su 30.1. klo 13 Messu

Otava

La 25.12. klo 9 Jouluaamun jumalanpalvelus srk-talossa

Muut tapahtumat

La 20.11. klo 17 Valoa pimeyteen, valaistu Koivakkalantie -tapahtuma. Kaikille avoin. Vapaaehtois-tehtäviä tarjolla! Tied. Paula p.

0400 143 425, paula.gynther@evl.fi ja Sari p. 0400 143 289, sari.leppanen@evl.fi

Suomenniemellä

JUMALANPALVELUKSET
Suomenniemien kirkossa, ellei toisin mainita.

Su 21.11. klo 10 Messu
Su 28.11. klo 10 Messu

Su 6.12. klo 10 Sanajumalanpalvelus. Seppelenlasku

La 25.12. klo 7 Jouluaamun sanajumalanpalvelus

Su 26.12. klo 10 Messu
La 1.1. klo 10 Messu
To 6.1. klo 10 Messu
Su 16.1. klo 17 Iltamessu srk-kodissa

Muut tapahtumat

La 20.11. klo 11-15 Joulukutapahtuma srk-kodissa, Suomenkyläntie 1: Touhua tuvan puolella ja pihapuuhaa sekä glögiä ja pipareita joululaulelun lomassa

Ma 6.12. klo 11 Kirkkokahvit ja itsenäisyyspäivän juhla srk-kodissa, Suomenkyläntie 1

Ke 15.12. klo 11 Vanhemman väen joulujuhla srk-kodissa.

Ohjelmaa, joulupuuro ja kahvit
Ti 21.12. klo 18 Tuomaan päivän jouluvaellus Painalluksenmäellä, Kirkonkyläntie 433

Suomenniemien Tarinatupa on keskustelufoorumi, joka kokoon-tuu kerran kuussa Suomenniemien srk-kodissa seuraavasti:

Ma 13.12. klo 14 Jouluisia lauluja ja sävelmiä. Maria Frestadius ja Matti Wirilander

To 20.1. klo 14 Suomalainen kansanperinne. Matti Wirilander.

Kahvitarjoilu

Tervetuloa laulamaan & tekemään hyvää!

Su 5.12. klo 13 ja 14
Pitäjänkirkossa

Ke 8.12. klo 15 ja 18
Pitäjänkirkossa Mikkelin kaupunginorkesteri

Testamentti on kaunis tapa auttaa

Jo pienelläkin osuudella omaisuudestasi on suuri merkitys kehitysmaiden köyhimmille ihmisille. Lapset voivat päästä kouluun, nuoret saada ammattikoulutusta ja naiset keinoja hankkia toimeentulon.

Testamentin teko ei ole vaikeaa. Tilaa maksuton testamenttioppaamme: 020 787 1201
asiakaspalvelu@kirkonulkomaanapu.fi
kirkonulkomaanapu.fi/testamentti

KUA **Kirkon Ulkomaanapu**

Kuva: Henna Hirvonen

Päiväkerholaisten taideprojekti

Autetaan Angolan lapsia, luovuudella tukea Lubangoon

MIKKELIN TUOMIOKIRKKO- seurakunta tukee Suomen lähetysseuran *Onnellinen lapsi* -hanketta. Hanke toimii Angolassa Länsi-Afrikassa, Lubangossa.

Tavoite on, että kaikkein köyhimmät lapset voisivat päästä päiväkotiin ja saada henkilötodistuksen, jolla lapsi tulee ikään kuin näkyväksi. Esimerkiksi kouluun pääsee vain virallisesti rekisteröitynä.

Päiväkerholaisten ovat syksyn aikana tehneet taidetta Onnellinen lapsi -hankkeelle. Myynnistä saadut varat ohjataan hankkeeseen.

Taidemyyntinäyttelyihin pääsee tutustumaan ja ostamaan kahvilakirpputori Tukipilarissa (Savilahdenkatu 18) tiistaina ja perjantaina klo 11–15 seuraavasti:

- Kiiskinmäen päiväkerho viikko 47
- Launilan päiväkerho viikko 48
- Tupalan päiväkerho viikko 49
- Rantakylän päiväkerho ryhmät I ja II viikko 50
- Lisäksi: Otavan päiväkerho viikko 48, ma–pe 29.11.–3.12. klo 10–18 Otavan lähipalvelukeskuksessa.

Vapaaehtoista

Kuva: Henrik Aschan

Annamme lahjaksi valoa

TEKSTI: Tuulevi Aschan

MARRASKUU. Lyhenevät päivät, pitempi pimeys ja vähenevä valo. Valo. Jo pelkkä sana lehauttaa mielen täyteen kuvia ja symboliikkaa. Valon vähyys käpristää sisäänpäin ja ajatus pimeässä hapuilusta lisää epävarmuutta. Valon lisääntyminen tarkoittaa toivoa ainakin meille. Siksi sytytämme valoja jo viidettä kertaa Koivakkalantien varteen keskellä pimeintä vuodenaikaa.

VALAISTU KOIVAKKALANTIE -TAPAHTUMA toteutetaan jo toisen kerran yhdessä Hyvä teko tarttuu -hankkeen kanssa. Mukana on paljon vapaaehtoisia ulkotulien sytyttäjiä, yritys- ja yksityislahjoittajia ja lukematon määrä kynttiläntähteiden kerääjiä ja lahjoittajia. Tänäkin vuonna pakkaamme ennakkoon myös hyvän mielen pusseja kulkijoille. Ison osan ulkotulista **Henrik Aschan** oli valanut lahjoituksena saaduista kynttilänjämistä. Juuri kierrätystulista tapahtuma onkin aikanaan virinnyt. Viime vuonna loput ulkotulet saatiin lahjoituksena niin, että tien varrelle syttyi illan aikana yli 500 ulkotulta. Samaan tähtäämme nytkin. Nollabudjetilla toimiva hyvän mielen tapahtuma ilahdutti vuosi sitten isoa ihmisjoukkoa – arvioimme noin viidensadan auton ajaneen tien läpi lauantai-illan aikana. Autolijoita oli lähtenyt lähisiedun lisäksi liikkeelle ympäri maakuntaa: ”Ajelin nuorten kanssa reitin ja tytön mielestä oli aivan ihana satumetsä!”

► www.facebook.com/valoapimeyteen

Joulun rauhaa -konsertit kolmessa kirkossa

JOULUN RAUHAA -HYVÄNTEKEVÄISYYSKONSERTIT tuovat ihmisille valoa ja iloa joulukuussa. Konsertit järjestetään vapaaehtoisvoimin keskiviikkona 8.12. Anttolan kirkossa klo 18, sunnuntaina 12.12. Pitäjänkirkossa klo 18 ja sunnuntaina 19.12. Ristiinan kirkossa klo 18. Konsertissa toimivat solisteina **Elisa de Boer** ja **Tuuli Anikari** sekä Pitäjänkirkossa ja Ristiinan kirkossa **Aapo Oranen**. Bändissä soittavat **Pirkka Ohlis** (koskettimet/taustalaulu), **Matti Pasanen** (kitara/taustalaulu), **Pasi Möller** (akustinen kitara, banjo), **Pia Kontio** (viulu), **Niko Takala** (rummut) ja **Jukka Matilainen** (basso). Juontajana Pitäjänkirkossa ja Ristiinan kirkossa toimii **Minttu Tamski**. Vapaaehtoisella käsiohjelmamakuslla (10 €) tuetaan alueen vähävaraisia Mikkelin tuomiokirkkoseurakunnan diakoniatyön kautta. Lämpimästi tervetuloa kokemaan ja jakamaan hyvää mieltä osallistumalla konserttiin tai ovihenkilönä sen järjestämiseen! Konsertti voisi olla hyvä syy käydä tutustumassa Mikkelin kauniisiin kirkkoihin. Ilahduta ystäväsi ja vie hänet nauttimaan kanssasi joulumusiikista!

LISÄTIETOJA Hyvä teko tarttuu -hanketyöntekijöiltä: sari.leppanen@evl.fi, 0400 143289 paula.gynther@evl.fi, 0400 143425

Lapset ja perheet

Lisätiedot: www.mikkelintuomiokirkkoseurakunta.fi/tule_mukaan/lapsille_ja_lapsiperheille_tai_facebookissa_mikkelin_tuomiokirkkoseurakunnan_lapset

Tervetuloa päiväkerhoon!

Syksyn 2021 päiväkerhoryhmiin ja Taaperopäiväkerhoon haja- ja varapaikoille on jatkuva haku. Hakulomakkeet löytyvät kotisivuilta. Lapsi voi käydä kahdessa eri ryhmässä, mikäli paikkoja on vapaana. Päiväkerhoon voi tulla osaksi toimintakautta ja myös osa-aikaisesti päivähoidossa olevat lapset. Seurakunnan päiväkerhot on tarkoitettu 2v 8kk-5-vuotiaille. Päiväkerhot kokoontuvat kaksi kertaa viikossa 2,5 tai 3 tuntia. Taaperopäiväkerho kokoontuu kerran viikossa 2 tuntia, ja on tarkoitettu 2–vuotiaille. Kerhopaikat ja lisätietoa toiminnasta löydät osoitteesta www.mikkelintuomiokirkkoseurakunta.fi tai Facebook-sivuiltamme Mikkelin tuomiokirkkoseurakunnan lapset. Päiväkerho on ilmainen ev.lut. kirkkoon kuuluville lapsille, muille maksullinen 40 €/kk/lapsi. Taaperokerhon maksu on 20 €/kk.

Puuhatuvat (perhekerhot)

Ohjelmaan kuuluu monenlaista mukavaa puuhaa isoille ja pienille. Lisäksi on mahdollisuus nauttia korvausta vastaan kahvi-, mehu- sekä kahvileipätarjoilusta. Tarkemmat tiedot kokoontumispäivistä ja sisällöistä nettisivuilta ja lastenohjaajilta. Tervetuloa aikuiset ja lapset! Ei ennakkoilmoittautumista. Perhekerhot toimivat koronatilanteen sallissa. Mahdolliset peruutukset ja muutokset kokoontumisajoista, tarjoilusta ja ennakkoilmoittautumisesta tiedotetaan lastenohjaajien, www.mikkelintuomiokirkkoseurakunta.fi tai Facebook-sivujen (Mikkelin tuomiokirkkoseurakunnan lapset) kautta.

Muskarit

Muskarissa iloitaan ja leikitellään musiikin tahdissa sekä opetellaan musiikin perusasioita. Muskarissa tahdomme musiikillisten elämysten lisäksi vahvistaa sekä lasten että aikuisten seurakuntayhteyttä. Muskari on vahva osa seurakuntamme varhaiskasvatusta. Muskari on maksuton. Tervetuloa! Lisätietoja: ohjaaja Mari Salminen, p. 0400 143 318

Muskari Ristiinassa, lisätietoja kanttori Mirka Nousiaiselta, p. 0400 143 663
Muskari Suomenniemellä, lisätietoja kanttori Maria Kemppiseltä, p. 050 501 3318

Lastenkirkot (pyhäkoulut)

Lastenkirkko on lasten ikioma kirkkohetki, joka kestää noin tunnin. Pyhäkoulunohjaajia ovat vapaaehtoiset seurakuntalaiset ja kerhonohjaajia. Tervetulleita ovat kaikki 3–10 v. lapset. Seuraa nettisivuja, jossa kerrotaan muutoksista. Lisätietoja Marjo Therman, p. 0400 143 306.

Laajalammen srk -talo, Kaituentie 27 su klo 12. Ei ole 28.11. ja 12.12.

Tupalan kerhohuone, Mäkituvantie 2F26 su klo 10

Lastentupa

Lastentuvat 4–10 v. lapsille lauantaina aamupäivisin klo 9.30–12.30. Ohjelmassa pyhäkouluhetki ja monenlaista mukavaa puuhaa sisällä ja ulkona. Mukaan omat eväät, sisäjäalkineet ja sään mukainen ulkoiluvärustus. Maksuton, ei ennakkoilmoittautumista. Lisätietoja Marjo Therman, p. 0400 143 306.
Ristiinan srk-keskus 13.11. ja 4.12.
Haukivuoren srk-talo 20.11. ja 11.12.
Otavan srk-talo 16.10. ja 11.12.
Rantakylän kerhohuone 13.11.

Tukea kotiin

Lastenohjaajan alle kouluikäisten lasten perheissä tekemää perhetyötä: Lastenohitoa (1–2 h), juttuseuraa vanhemmille, lapsiperheen palveluista kertomista. Toiminta on maksutonta. Lisätietoa kotisivulta! Ei toimintaa koulujen lomien aikana.

Lapsiarkki

Sinulle yhden vanhemman perheestä huolehtiva vanhempi, joka haluat yhden illan harrastuksillesi tai muuten vain omaa aikaa. Toiminta on maksutonta. Lisätietoa nettisivuilta tai Henna Tapanainen, p. 0400 143 348.

Ilta teille kahdelle ja iltapäivän hetken teille kahdelle
Puolison kanssa yhteistä aikaa. Lapsivapaa kaksituntinen. Tarjoamme maksutonta lastenohitoa kerran kuussa ilta-aikaan Mikkelin srk-keskuksessa tai kerran kaudessa lauantai-iltapäivällä alue seurakunnissa. Lisätiedot verkkosivuilta.

Nuoret

Nuorisotyön leirit syksyllä 2021

27.-28.11. KUURA, 1-3 lk, Ruunaniemi, ilm. 1.-18.11.
11.-12.12. HEBULI, 7-8 lk, Susiniemi, ilm. 22.11.-2.12.
3.-5.12. NUORTEN LEIRI rippikoulun käyneille ja sitä vanhemmille ilmoittaudu leireille osoitteessa mukaan.net.

Naiset

KaikkiNaiset -illat

Mikkelin srk-keskuksen 2. kerroksen saleissa **Ke 17.11. klo 17.30** Oireena kipu – tuntuuko nivelissä ja nikamissa, fysioterapeutti OMT Joonas Partanen
Ma 13.12. klo 17.30 Mikä se tuomiorovasti on? Miksi kirkkoherra?, tuomiorovasti Arja Huuskonen
Ti 11.1. klo 17.30 Kati Häkkinen, Mikke ry:n toiminnanjohtaja

Naisten tuumauspiiri

Suomenniemen srk-kodissa kk:n 1. tiistai 7.12. ja 4.1. klo 14. Tied. p. 0400 143 722

Miehet

Miesten keskusteluillat

Ti 11.1. klo 18 Juha Palm: Vapaaheerra rooliin. Lähemäen srk-talossa

Raamattupiiri miehille

srk-keskuksen Kokouskellarissa tiistaisin klo 17-19. Tied. Veli-Ville Varneslahti p. 0440 888 107.

Ikäihmiset

Senioritistai

Mielenkiintoisia aiheita kulttuurista, historiasta ja hyvinvoinnista Mikkelin srk-keskuksen Ristimäkisalissa, Savilahdenkatu 20. Lounas ja kahvi 8 euroa. Tilaisuuksia isännöi Matti Wirilander.
Ti 30.11. klo 10 Piispa (emeritus) Voitto Huotari: Uskontojen Mikkeli
Ti 25.1. klo 10 Tuomiorovasti Arja Huuskonen: Naisjohtajuus kirkossa

Kerhot alueittain

Anttola

Kyttikerho srk-talossa pariton torstai 25.11. ja 9.12. klo 12–14, Tarjoilumaksu 3 €. Tiedustelut ja kyytilistan ylläpito diakonissa Reetta Sirkiä p. 0400 143 452

Haukivuori

Pöytä on katettu –ohjelmallinen lounas srk-talossa. Torstaisin 1krt/kk, 25.11 ja 16.12. Klo 10-12.00. Lounas 8 €. **Tiistaitupa** joka tiistai klo 12-13.30 srk-talossa. Yhdistykset ja srk järjestävät tilaisuuden vuorokerroin. Kahvi 2€.

Ristiina

Seurakuntakerho Srk-keskuksen Valon salissa, os. Kissalammentie 3, parilliset torstait 18.11. ja 2.12. klo 11-13. Lounas ja kahvi 10€. Tuolijumppa, hartaus ja keskustelua päivän aiheesta. Tied. Taru 0400 143 251.

Hengellinen keskusteluryhmä

Srk-keskuksella, os. Kissalammentie 3, keskiviikkoisin klo 10.00-11.30 kerran kuussa, jatkuu keväällä. Tied. Taru 0400 143 251

Ristimäki

Laajalammen seurakuntakerho srk-kodilla Kaituentie 27. Ruokakerrat parillisen viikon maanantai 15.11 (ruoka 8 eur), 13.12 (jouluateria 10 eur lähetyspiiriläisten kanssa yhdessä, ilmoittautumiset 1.12. menn. p. 0400 143 238) ja 24.1. klo 11.30 alkaen ja kahvikerrat maanantai 29.11. ja 10.1. klo 12.30. Tied. 0400 143 238

Seurakuntakerho Srk-keskuksen Yläsalissa (huom! paikka vaihtunut). Parillisen vkon keskiviikko 17.11., 1.12., 15.12., 12.1. ja 26.1. klo 13. Kahvi 2€. Tied. 0400143237

Lähemäen seurakuntakerho srk-talossa Paukkulantie 27: to 18.11. klo 10.15-13.30 (tarj. 8 €), 2.12. klo 13-15 (kahvi 2 €), 16.12. klo 11-13.30 (jouluateria 10 €, ilmoittautumiset 2.12. menn. p. 0400 143 257). Kerhon alk. tammikuussa tiedotetaan myöhemmin.

Eläkeikäisten korttelikerho Lähemäen srk-talossa n. joka toinen ke klo 14-16, tied. p. 0400 143 257.

Savilahti

Vanhemman väen kerhon joulujuhla 9.12. klo 10.30 huom! kirkossa.Ohjelman jälkeen ilmainen joulupuuro ja kahvit Kirkonmäen srk-talossa, Otavank.9

Tammikuun 2022 kerho on 20.1.klo10.30 ja lounas (6€) klo11.30-12.15. Kirkonmäen srk-talossa, Otavank.9. tied. Outi Reponen 0400 143 429

Sateenkaarityö

Otavan vanhemman väen piiri
Otavan srk-talossa joka toinen tiistai klo 11.00. Tammikuussa 2022 kerho alkaa 11.1. Lounas (6€) Tied 0400 143419

Sateenkaarityö

Su 5.12. klo 18 Sateenkaareva pohdiskeluilta: Avioliitto kaikille? Lähemäen srk-talossa. Pientä purtavaa
Su 16.1. klo 15 Sateenkaaren värinen Raamattu -tunti Lähemäen srk-talossa

Diakonian aamupalat ja pienryhmät

Diakonian aamupalat, työttömät

Haukivuori keskiviikkoisin klo 9-10.30 srk-talossa, os. Keskustie 53. Aamupala 3e. Tied. 0400 143 235 Maria Vasamaa

Mikkeli Diakoniatyöntekijän vierailu työttömien lounaalla kerran kuussa tiistaisin klo 11.30-12.30 ravintola Napostellassa os. Raviradantie 8-10. 14.12. Ota yhteyttä diakoni

Päivi Haltsonen p. 0400 143 258.
Diakonissa Outi Reponen p. 0400 143 429, vierailee kuntosalilla.

ANTTOLA

Peitto- ja viittataalkootalkoot seurakuntatalon yläkerrassa (1 krt/kk) keskiviikkona 8.12. klo 12. – 14.30 Tied. 0400 143 452.
Rinkelikerho Rinnetien vanhustentalon kerhohuoneella tiistaina 14.12. klo 13-14. Tied. 0400 143452

MIKKELI

Kirkonemännät ja diakoniawäki
Kokoontumiset 29.11. ja 13.12. 2021 Kirkonmäen srk-talon kahviossa klo 10-12. 10.1., 24.1. 7.2.

RISTIINA

Pellosniemen Puurotupa
joka toinen perjantai 26.11. ja 10.12. klo 10-12 Kisakaaren kahviossa

Vammaistyö

Rovastikunnallinen kehitysvammaisten kirkkopäivä tiistaina 23.11. klo 10-14. Kirkonmäen seurakuntatalolla. Päivän hinta 20e, avustajat veloituksetta. Ilmoittautumiset 12.11. mennessä 0400 143 235 Maria Vasamaa

Haukivuori: Pääskylän srk-kerho 1/kk, klo 13-14.30. Tied. 0400 143 235 Maria Vasamaa

Mikkeli: Kehitysvammaisten kerho seurakuntakeskuksessa (Savilahdenkatu 20) 1 krt/kk 17.11. ja 15.12. klo 18-19. Tied. 0400 143 235

Sururyhmät

Sururyhmät - tukea surun keskelle, kun läheisen kuolemasta on aikaa n. 3 – 12 kk.

Tied. kevätkauden ryhmistä sururyhmätöiminnan yhdyshenkilöltä p. 0400 143237 hanna.jarva@evl.fi

Mielenterveys-kuntoutujat

Joulujuhla mielenterveyskuntoutujille ke 15.12. klo 12-14: ”Kauneimmat joululaulut” tuomiokirkossa ja sen jälkeen joulupuuro ja kahvit seurakuntakeskuksessa, 2. krs. Tied. p. 0400 143237 Hanna Jarva.

Vapaaehtoiset

Lue vapaaehtoistoiminnasta lisää: vapaaehtoistyö.fi/mikkeli tai ota yhteyttä: Mari Ylönen p. 0400143232 tai Hannele Salo p. 0400143253

Lähetys

Kylväjä-piiri
Mikkelin srk-keskuksen aulakahviossa, Savilahdenkatu 20

Su 12.12. klo 16 ”Beetleheimin tapahtumat ja joulun ihme lähetyskentällä”. Raamattupuheenvuoro Luukas. 2. Aluekappalainen Hilvelisa Ukkonen

Su 9.1. klo 16 ”Israel sulkeutuu ja avautuu – lähetystyön haasteet Pyhällä Maalla”. Tuula ja Esko Siljanen

Kudonta

Kudontahuone Lähemäen srk-talon alakerassa, Paukkulantie 27. Avoimna ma-pe klo 9-16. Kudonnanohjaaja Minna Ripatti tavattavissa maanantaisin ja torstaisin klo 9-12. Kudontahuoneen puhelinnumero 0400

143 322. Mikäli et tarvitse kutoa itsellesi, voit kutoa lähetysten kirpputorille myyntiin maton. Kudontahuone sulkeutuu joulun ajaksi viikolla 50 ja avaa ovensa 10.1.

Kirpputorit ja kahvila

Kirpputori Apaja, Keskustie 69, Haukivuori. Avoimna torstaisin ja lauantaisin klo 10-13.
Kirpputori Savilahdenkatu 18. Avoimna tiistaisin ja perjantaisin klo 11-15. Kirpputorille otamme vain ehyttä ja puhdasta vaatetta ja muuta tavaraa. Joulutauko viikolla 51.

Kahvila Tukipilari, Savilahdenkatu 18. Avoimna tiistaisin ja perjantaisin klo 11-15. Leivonnaisia myydään mukaan, kahvitella voit myös paikan päällä. Joulutauko viikolla 51.
Vapaaehtoistehtäviä tarjolla kirppareilla ja kahvilassa leivonnassa ja myynnissä. Yhteys M. Holm, p. 0400 143 410, marja.holm@evl.fi.

Herätysliikkeet

SUOMEN RAAMATTUOPISTO Päivätillaisuudet
Mikkelin srk-keskuksen Yläsalissa

Su 5.12. klo 14 Juha Lahti ja Juha Hasanen
Su 2.1. klo 14 Reino Letonsaari ja Juha Hasanen
Su 6.2. klo 14 vieraileva puhuja ja Juha Hasanen

Raamattupiiri

maanantaisin klo 13 srk-keskuksen kokouskellarissa 22.11. ja 13.12. Vetäjinä Martti Juutilainen ja Juha Hasanen. Vuonna 2022 aloitamme ma 3.1. ja kokoonnumme kokouskellarissa joka toinen maanantai klo 13 (parittomat viikot) kevätkauden ajan.

Raamattuluennot Ristiinassa

Ristiinan srk-keskuksessa maanantaisin klo 18, seuraavasti: **22.11., 17.1. ja 13.2.** Vetäjänä Juha Hasanen.

Kiitos kuluneesta vuodesta ja siunattua ja rauhallista Vapahtajamme syntymäjuhlaa kaikille.
Jos haluat järjestää kotiseurait evankeliumin levittämiseksi ja Suomen Raamattuopiston työn tukemiseksi, ota yhteyttä: Juha Hasanen p. 044 516 7250 tai juha.hasanen@sro.fi.

KANSAN RAAMATTUSEURA

Rukouksen talo
maanantaisin klo 17 Lähemäen srk-talossa. Tied. Sari Martikainen, p. 0400 143 403 tai Heljä Pulkkinen, p. 040 7013 933.

Sanan talvipäivät 11.-13.2.
Mukana KRS:sta Hannu ja Maija Nyman sekä Virpi Nyman. Osana talvipäiviä Ilta rakkau-delle 11.2. klo 18.

Diakoniatyöntekijöiden yhteystiedot

Diakonian päävastaanotto Savilahdenkatu 20, 3.krs
Johtava diakoniatyöntekijä Anne Pöyry p. 0400 143 419

Diakonian päivystys ma, ti ja pe klo 9-11, p. 0400 143 250. Ajanvaraus avustustuvastaanotolle, ilmoittautuminen diakonian tilaisuuksiin.

Anttolan alue ajanvaraus: diakonissa Reetta Sirkiä p. 0400 143 452

Haukivuoren alue ajanvaraus: diakoni Maria Vasamaa p. 0400 143 235 (vammaistyö)

Ristiinan alue diakoniatuimisto, ajanvaraus: diakoni Taru Rantalainen p. 0400 143 251

Savilahden alue Savilahdenkatu 20, ajanvaraus: diakonissa Outi Reponen p. 0400 143 429 (Palveleva puhelin)

Suomenniemen alue: Suomenniemen seurakuntakoti, ajanvaraus: diakoni Irene Wirilander p. 0400 143 722, 29.11. alk. diakonissa Hanna Jarva p. 0400 143 237

Ristimäen alue (kaupunkikeskusta)

Eteläinen keskusta-alue
Savilahdenkatu 20, ajanvaraus: diakonissa Hanna Jarva p. 0400 143237 (mielenterveystyö ja sururyhmät) diakoni Ilona Watia p. 0400 143 238 (diakoninen perhetyö)

Läntinen keskusta-alue
Savilahdenkatu 20, ajanvaraus: diakonissa Mari Ylönen p. 0400 143 232 (vapaaehtoistyö) diakoni Irene Wirilander p. 0400 143 722 diakoni Päivi Haltsonen p.0400 143 258 (työttömät)

Itäinen keskusta-alue
Lähemäen srk-talo Paukkulantie 27, ajanvaraus: diakonissa Hannele Salo p. 0400 143 253 (yhteisvastuu) diakonissa Tarja Nousiainen p. 0400 143 257 (vanhustyö)

Papin päästä

Kuva: Henna Hirvonen

Luuta ovella

MAASEUDULLA OLI AIKONAAN tapana pitää talossa ovet auki. Ei levällään, mutta auki kuitenkin. Lähtiessään asioille talonväki jätti luudan ovea vasten. Se oli merkinä, että ketään ei ole kotona. Entisajan elämään kuului silti monenlaisia kulkijoita. Luuta ovella oli myös luottamuksen merkki. Se ei estänyt varkaita, mutta ei sen ajan taloissa juuri arvoesineitä ollutkaan. Tässä mielessä ajat ovat muuttuneet.

Matkailijat ovat huomanneet, että maailmalla monet kirkot ovat auki vieraille. Suomen kirkkojen lukitut ovet ovat hämmentävä yllätys. Miksi minä en voi kävellä kirkkoon rukoilemaan ja hiljentymään. Ymmärrämme toki, että maassa maan tavalla. Meillä ei ole tapana käydä kirkossa usein. Syvemmin pohdittaessa voisi kysyä, onko meillä edes halua siihen, että kirkon ovi kävisi useammin, myös sisäänpäin.

Kirkkohistoriasta tiedämme, että 300-luvulla tapahtui jotain merkittävää. Kirkon jäsenyyden ehdot olivat silloin tiukat. Rooman imperiumin vainoissa tuo ehdottomuus koeteltiin. Kristityt jakautuivat. Henkensä säästääkseen osa papeista antoi pyhät kirjat poltettavaksi ja jotkut kidutetut ilmiantoivat uskontoverinsa. Kirkot suljettiin.

Vainojen loputtua kieltäjien asemasta kirkosta keskusteltiin kiivaasti. Varsinkin luopiopappien olo kävi vaikeaksi. Heidät haluttiin pois virasta. Lopulta tilanne kääntyi toisin päin. Armollisuutta korostaneet kristityt ja piispa Augustinus veivät kiistassa voiton. Tie takaisin kirkon yhteyteen kulki anteeksiantamuksen kautta.

Kirkko avasi ovensa lopulta kaikille, jotka halusivat tulla mukaan. Syntyi tuntemamme kansankirkko. Siellä vaikutti hyvin ohuella kristillisellä pohjalla eläviä ihmisiä. Hurskaimmat siirtyivät luostareihin ja sääntökuntiin. Moni lähti lähetystyöhön. Pappien rooli kasvoi huomattavasti, sillä kansa tarvitsi opetusta. Rahvaaseen ei voinut luottaa, eikä sitä voinut jättää toimimaan omin päin. Opilliset kiistat eivät silti loppuneet. Jeesuksen jumaluudesta kiistelivät niin papit kuin maallikot. Siltä ajalta on jäänyt meille apostolinen uskontunnustus sekä hyvä tapa antaa jouluna lahjoja toisillemme ja hädänalaisille.

Oman kirkkomme tapojen keskiössä ei ole hiljaa istuminen, vaikka naama menosuuntaan istumme. Sanan kuulemisen jälkeen meidän onkin jo aika siirtyä tekijäksi. Yhdessä tekemisestä lähtee ääntä ja se kutsuu muitakin mukaan. Moni kokee silti, ettei oma seurakunta riitä hengelliseksi kodiksi. Kaivataan ymmärrettävästi enemmän jotain omannäköistä toimintaa.

Viimeistään ensimmäisenä adventtina kannattaa käydä kokeilemassa, onko seurakuntasi kirkon ovi auki. Kun hyvillä mielin olet liikkeellä, niin astu vaan rohkeasti peremmälle. Toivottavasti uskallat taas käyttää ääntäsi omasta ja toistenkin puolesta. Hoosianna, ”Herra auta”-huudolle on vielä tarvetta tässä maailmassa. Seurakunta uskoo, että siihen myös vastataan.

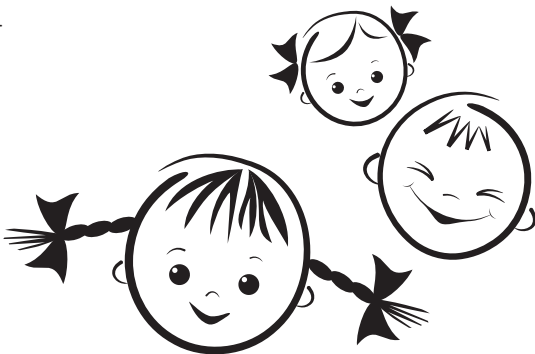
Markku Liukkonen
Haukivuoren aluekappalainen

Lasten suusta

Sisareni oli lapsenlikkana ja meni aamulla herättelemään **Antti**-poikaani. Poika käänsi vain kylkeä ja sanoi: ”Anna minä katson ensin tämän.” Taisi olla jännä uni kesken.

Iltakävelyllä isän kanssa 2-vuotias **Emma** kysyy: ”Mikä tuolla taivaalla on?” Tähän isä vastaa, että se on kuu. Emma toteaa: ”Lähetään hakemaan”.

Oletko kuullut lasten hauskoja lausahduksia ja sutkautuksia? Jaa ne kanssamme. Lähetä ”lasten suusta”-tarina: henna-leena.hirvonen@evl.fi tai 0400 143 277

Suhteellista

Suuret saappaat

Muistatko sellaista aikaa, kun olit lapsi, ja laitoit jalkaasi liian suuret saappaat? Huomaakohan kuukaan? Miten näillä mennään eteenpäin? Hups! Oho! Auts! Polveen ja kyynärpäähän tarvitaan laastaria. Vissiin täytyy mennä hitaammin ja miettiä askeleita tarkemmin. Jess! Nyt tämä sujuu. Kivaa!

Aloin hiljattain ihmetellä, mihin saappaani katoavat eteisestä. Kun ihan varmasti ne siihen omalle paikalleen laitan. Sitten huomasin ikkunasta, että lapsi lonsuttelee pitkin pihaa saappaani jalassaan. Unohtaa sitten palauttaa ne paikoilleen. Hymyilin, ja muistin lapsuuteni kesiä äidin puukengissä. Niillä oli sitten vaikea kulkea! Aluksi. Kesän lopussa olin jo vanha tekijä. Myös rappusissa.

Mökkikäytössä minulla on viisi numeroa liian suuret saappaat. Ne kuuluivat aikoinaan isoveljelleni. Kun hyppään hänen saappaisiinsa, tunnen hänet ja hänestä huokuvan turvan lähelläni. En enää itse asiassa edes huomaa, miten suuret saappaat todellisuudessa ovat. Ne jalassa olen opetellut fileoimaan haukia, hakkaamaan halkoja ja työntämään venettä vesille.

Liian suurten saappaiden symboliikka on hieno. Ne jättävät kasvun varaa. Haastavat kävelemään uudella tavalla. Heittävät nurin, jos yrittää mennä niillä ”niin kuin aina ennenkin”.

Uskalla tarttua uusiin haasteisiin ja pukea jalkaasi liian suuret saappaat. Uskaltaudu sellaisiin askeleihin, jotka eivät ole sinulle entuudestaan tuttuja. Tekee hyvää oppia uutta ja kiinnittää huomio asioihin, joita on tottunut pitämään itsestään selvinä.

Maija Haaparanta
sairaalapastori

Rukoushetki

Tuomiosunnuntai – Kristuksen kuninkuuden sunnuntai

”Hän asettaa lampaat oikealle ja vuohet vasemmalle puolelleen. Sitten kuningas sanoo: ’Minun oli nälkä, ja te annoitte minulle ruokaa. Minun oli jano, ja te annoitte minulle juotavaa. Minä olin koditon, ja te otitte minut luoksenne. Minä olin alasti, ja te vaatetitte minut. Minä olin sairas, ja te kävitte minua katsomassa. Minä olin vankilassa, ja te tulitte minun luokseni.’

’Totisesti: kaiken, minkä te olette tehneet yhdelle näistä vähäisimmistä veljistäni, sen te olette tehneet minulle.’ *’Totisesti: kaiken, minkä te olette jättäneet tekemättä yhdelle näistä vähäisimmistä, sen te olette jättäneet tekemättä minulle.’* *’Ja niin he lähtevät, toiset iankaikkiseen rangaistukseen, mutta vanhurskaat iankaikkiseen elämään.”* Matt. 25:31–46

Sinun puoleesi minä käännyin – opeta minulle tie, jota kulkea!

Herra, pelasta minut vihollisteni käsistä!

Sinun luonasi olen turvassa.

Sinä olet minun Jumalani –

opeta minua täyttämään tahtosi!

Sinun hyvä henkesi johdattakoon minua tasaista tietä.

Ps. 143:1–10